

Ett Örebro för framtiden

Kommunledningen i Örebros övergripande strategier och budget för 2020

Socialdemokraterna

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

En budget för ett hållbart Örebro.....	2
Så styr vi Örebro	3
Örebro kommun – en hållbar kommun	5
1. Örebro i sin fulla kraft.....	6
2. Lärande, utbildning och arbete genom hela livet i Örebro	8
3. Ett tryggt och gott liv för alla i Örebro	10
4. Örebro skapar livsmiljöer för god livskvalitet	12
5. Ett klimatpositivt Örebro med friska ekosystem och god biologisk mångfald.....	14
6. Hållbara och resurseffektiva Örebro.....	16
Förutsättningar för planperioden 2020–2022	18
Befolkningsutveckling 2019–2028.....	20
Ekonomiska styrprinciper för Örebro kommun.....	25
Ekonomisk plan 2020–2022.....	27
Taxor och avgifter	32
Investeringsprogram 2020–2023.....	34
Örebro kommuns nämnders grunduppdrag	38
Budgetdirektiv för de kommunägda bolagen	46

BILAGOR

Förändring av driftbudgetram från 2019 till 2020	BILAGA 1
Investeringsprogram	BILAGA 2
Hushållsavfallstaxa	BILAGA 3
Vatten och avloppstaxa	BILAGA 4
Upplåtelse av offentlig platsmark	BILAGA 5

En budget för ett hållbart Örebro

Örebro har utvecklats snabbt under de senaste åren och genomgår en historisk förändring. Vi bygger snabbt ut välfärdssamhället, för att det ska växa i takt med att både invånare och arbetstillfällen ökar i antal. Tillsammans bygger örebroarna en kommun där människor kan fullfölja sina drömmar, där man vill bo och arbeta och leva ett hållbart liv. Näringsliv, universitet och det civila samhället är nödvändiga samarbetspartners för ett hållbart och innovativt samhälle. Vår vilja att växa är en förutsättning för att Örebro ska fortsätta vara en kommun som utvecklas.

I en period av snabb utveckling är ett starkt ledarskap av största vikt. Tillsammans utgör de styrande partierna Socialdemokraterna, Centerpartiet och Kristdemokraterna en trygg och stabil kommunledning som samarbetat sedan 2011. En kommunledning som vågar prioritera och kan hålla en balans mellan välfärd, hållbarhet och tillväxt. Vi har ett ansvar att arbeta för en hållbar utveckling som innebär att tillgodose dagens behov utan att äventyra kommande generationers möjligheter. Därför bygger årets budget på FN:s hållbarhetsmål, Agenda 2030.

Samtidigt som Örebro utvecklas positivt på många områden finns också stora utmaningar. Det politiska arbetet i Örebro kommun ska under mandatperioden inriktas på dessa, allt medan andan av optimism, mod och nytänkande ska bejakas.

Skolan är Örebro kommuns viktigaste prioritet. Alla barn i vår kommun ska kunna förverkliga sina drömmar, oavsett bakgrund. Den resan börjar i skolan. Att klara målen för att ta sig in på en gymnasieutbildning och fullfölja densamma är viktiga steg till ett självständigt och gott liv.

Klyftor i samhället beror på flera saker. Att leva i stad eller på landsbygd ger olika förutsättningar. Ekonomiska förutsättningar påverkar, särskilt barn. Klyftor är ett hinder för ett jämlikt samhälle och måste motverkas.

Välfärdens finansiering är långsiktigt utmanande. Den ekonomiska politiken ska i Örebro kommun handla om att skapa förutsättningar för att intäkterna ökar, då fler och fler örebroare jobbar. Men kommunens verksamhet ska också i alla sina delar klara sin budget. Kostnadsutvecklingen måste hållas på en nivå som gör att de finansiella målen kan hållas. Det är avgörande för att vi ska klara av välfärdens utbyggnad.

Örebro måste fortsätta våga testa nya metoder, ta hjälp av andra och visa mod. Det innebär att kommunens förhållningssätt till omvärlden ska vara öppet och inlyssnande. Det innebär att optimism och tro på Örebros och medborgarnas potential ska fortsätta att präglade beslut som fattas, liksom att ambitionen för att bidra till att hantera klimatutmaningen ska vara hög.

Vi är en attraktiv kommun och det är anledningen till att människor väljer att bo och besöka Örebro och företag väljer att etablera sig här och så ska det fortsätta vara. Örebroarna bidrar tillsammans för att utveckla kommunen i föreningar, i näringslivet, i staden och på landsbygden, då blir vi ett bättre Örebro. Framtidens Örebro bygger vi allra bäst tillsammans.

Kenneth Handberg
Socialdemokraterna

Per-Åke Sörman
Centerpartiet

Marlene Jörhag/Lennart Bondeson
Kristdemokraterna

Så styr vi Örebro

Örebro kommuns vision –

Skandinaviens mest attraktiva medelstora stad

Den vision som Örebro kommun började arbeta efter 2011 har bidragit till en märkbart positiv rörelse i både staden och på landsbygden. Det var en modig vision när den beslutades och idag ser vi att den har gett effekt. Vi har gått från kommunen lagom till en plats där allt är möjligt.

I Örebro skapas förutsättningar för välfärd, företagande, och ett levande civilsamhälle – om vi hjälps åt. Här skapas det goda livet genom innovation i tanke och praktik som leder till en stark och robust finansiering av välfärden över tid. Visionen har inspirerat och lett oss framåt – men vi har mer kvar att göra för att nå den. Därför ska den fortsätta att vägleda kommunen i synsättet på det egna arbetet och relationen till omvärlden under mandatperioden.

Tillsammans skapar vi ett Örebro där allt fler vill leva och utvecklas. När välfärden byggs ut ska Örebro vara en attraktiv kommun för stora som små företag. Näringslivet och välfärden ska nyttja den kompetens som finns hos örebroarna. För att nå vad vi vill åstadkomma behövs en utvecklad samverkan och ett gemensamt mål med näringsliv, akademi, civilsamhället och andra offentliga aktörer. Örebro ska vara Skandinaviens mest attraktiva medelstora stad – det går, om vi gör det tillsammans.

Styrning och ledning

Övergripande strategier och budget (ÖSB) är det övergripande och överordnade styrdokumentet för kommunens nämnder och styrelser. De sex målområdena, som beskriver den politiska ambitionen för innevarande mandatperiod, grundas på de 17 globala målen i Agenda 2030 och är tänkt att motsvara målområdena i Örebro kommuns kommande hållbarhetsprogram. Inom varje målområde har Kommunfullmäktige angett kommunfullmäktigemål och årliga inriktningar som ska omsättas i praktisk handling av nämnder och bolagsstyrelser. Övriga kommunala styrdokument som program, strategier, policies och liknande är underordnade målen i ÖSB.

Syftet med kommunfullmäktigemålen är att, med utgångspunkt i örebroarnas behov, ange en gemensam riktning för hela kommunens verksamhet. Målen är långsiktiga och ska gälla för innevarande mandatperiod, men omprövas inför varje nytt budgetår. För att utveckling ska ske krävs ett gemensamt arbete i organisationen som bygger på tillit, öppenhet och dialog.

Nämndernas och styrelsernas uppdrag

Varje nämnd och styrelse ansvarar för, förutom att säkra sitt grunduppdrag, att bidra till utveckling inom kommunfullmäktigemålen. Alla nämnder/styrelser ska relatera till samtliga mål och kunna ge en enklare förklaring om ett eller flera av kommunfullmäktigemålen inte är av relevans för en nämnd/styrelse. Därefter formulerar nämnder och styrelser, utifrån sitt reglemente, sin nulägesanalys, kommunfullmäktigemål och inriktningar sina egna nämndmål/bolagsmål. Dessa mål ska baseras på kommunfullmäktigemålen och nämnderna ska ta hänsyn till respektive nulägesanalys i nämnderna. Nämnden/styrelsen beslutar därefter om vilka mätbara indikatorer som ska vara kopplade till respektive nämndmål/bolagsmål. Indikatorerna ska sedan användas för att följa upp hur nämndens/styrelsens arbete har bidragit till att nå målen.

Nämnder och bolagsstyrelser ansvarar för att följa upp och analysera, i förhållande till de mål som beslutats, om vad som åstadkommit och varför.

Nämnder och bolag rapporterar måluppföljning och analys till Kommunstyrelsen. Rapporteringen ska bestå av analyser, slutsatser och kommentarer som förklarar vad nämnden/bolaget uppnått i förhållande

till uppsatta mål. Rapporteringen ska genomföras enligt de instruktioner som tillhandahålls av Kommunstyrelsen. Rapporteringen sker främst i form av nulägesöversikt, delårsrapporter och årsberättelse, men kan även komma att ske i annan form.

Utgångspunkter för Örebro kommuns verksamhet

Örebro kommun utgår från att alla människor har ett unikt och okränkbart värde oavsett hudfärg, kön eller könsidentitet, ålder, social position, funktionsnedsättning, sexuell identitet, etnisk eller religiös tillhörighet. Det är grunden för ett pluralistiskt samhälle med mångfald av liv, levnadsätt och åsikter vilket skapar samhällsgemenskap, skydd för minoriteter samt förebygger diskriminering. Alla invånare i Örebro ska kunna leva ett gott liv och försörja sig själva.

I Örebro ska medborgaren alltid vara utgångspunkten – kommunen är till för medborgaren. All verksamhet ska utgå från medborgarnas behov och inte kommunens organisation. Den kommunala servicen ska präglas av ett gott och värdigt bemötande, med en rättssäker och trygg myndighetsutövning samt öppen och nära dialog. Principen om barns bästa ska alltid gälla.

Medborgarna ska kontinuerligt ges möjlighet till både deltagande och inflytande och kommunen ska ge service på lika villkor för alla. Det offentliga ska skapa förutsättningar för medborgares egenmakt och möjlighet att göra egna val när det gäller skola, äldreomsorg och andra verksamheter men där kommunen har det yttersta ansvaret för verksamhetens kvalitet och finansiering.

Allt arbete ska syfta till att skapa goda uppväxtvillkor, minska klyftor och ge alla människor jämlika förutsättningar med syfte att utjämna strukturella orättvisor. Alla medborgare ska omfattas av en samhällsgemenskap.

Kommunen ska vara med och skapa förutsättningar och möjligheter för medborgarnas delaktighet i samhället. Det goda samhället formas tillsammans i samsyn och i samverkan.

Kommunen ska utgå från att hela Örebro kommun ska leva och växa, både landsbygderna och staden.

Örebro kommun har ett ansvar för att göra de globala frågorna begripliga i sitt lokala sammanhang. Det handlar om att kontinuerligt arbeta för att stärka mänskliga rättigheter och vårt demokratiska samhälle, öka jämställdheten och stå främst i ledet för att bromsa klimatförändringarna.

Örebro kommun – en hållbar kommun

Grunden för vad Örebro kommun ska leverera till medborgare, näringsliv, civila samhället och andra intressenter styrs i stor utsträckning av lagar och regler men också av politiska prioriteringar på lokal nivå. Örebro kommun väljer för första gången med denna budget att styra sina insatser och prioriteringar med grund i de hållbarhetsmål som utgör Agenda 2030 med målet att uppnå en smart och hållbar tillväxt för alla.

Agenda 2030 antogs av FN:s medlemsländer 2015. Det är en global utvecklingsagenda och den mest ambitiösa agendan för hållbar utveckling som världens länder antagit. Det övergripande syftet är att fram till år 2030 avskaffa extrem fattigdom, minska ojämlikheter och orättvisor i världen, främja fred och rättvisa och vidta åtgärder mot klimat- och miljöförändringar.

Örebro bidrar aktivt för att FN:s hållbarhetsmål ska kunna uppnås. För första gången tar kommunens budget och övergripande strategier avstamp i de hållbarhetsmål som utgör Agenda 2030. Under våren 2020 kommer även det första sammanhållna hållbarhetsprogrammet att antas. Det kommer att fastslå den politiska viljeinriktningen med mål för år 2030 och 2050 samt uttrycka värdegrund och önskad utveckling av verksamheten inom Örebro kommun. Mål och prioriteringar som årligen fastslås i kommunfullmäktige, nämnder och styrelser ska tydligt bidra till att målen i hållbarhetsprogrammet uppnås, och att tidsplanen hålls. Hållbar utveckling innebär en utveckling som tillfredsställer våra behov idag, utan att äventyra kommande generationers möjligheter att tillgodose sina behov. Hela Örebro och alla aktörer behövs i den omställningen. För att nå målen behöver Örebro kommun samarbeta och samverka med näringslivet, civila samhället och andra offentliga aktörer.

Sverige faller väl ut i internationella jämförelser rörande hållbar utveckling men mycket återstår att göra för att uppfylla de globala indikatorerna för Agenda 2030. Örebro rankades under 2019 som fjärde bästa kommun bland jämförbara kommuner när det gäller arbetet för att uppnå Agenda 2030. Det är dock långt kvar innan Örebro och övriga kommuner kan sägas vara helt hållbara. De största utmaningarna i ett globalt perspektiv är, både för Örebro län och Sverige, att säkerhetsställa en hållbar konsumtion och produktion, bekämpa klimatförändringarna samt säkerställa en bevarad biologisk mångfald.

När det gäller utmaningar inom den sociala dimensionen av hållbar utveckling så pekar den nationella Agenda 2030-delegationen på en mängd sociala utmaningar för Sverige, som vi också känner igen i Örebro. Bland annat gäller det ökade inkomstskillnader och fler som lever i relativ fattigdom, inkomstskillnader mellan kvinnor och män, samt bostads- och arbetsmarknadssegregation. Andra identifierade utmaningar är ojämlikhet i hälsa och ökande psykisk ohälsa i alla åldrar. Här finns allt för stora skillnader mellan socioekonomiska grupper som vi måste jobba vidare med att minska.

Utbildning är en nyckelfaktor för kommande livschanser, och utgör ett eget målområde i Agenda 2030. Den svenska Agenda 2030-delegationen påtalar utmaningarna med kunskapsskillnader mellan flickor och pojkar, unga som varken arbetar eller studerar samt bristande likvärdighet mellan skolor. Även dessa utmaningar känns igen för Örebros del

För att klara utmaningarna behöver vi stärka kommunen och hela koncernens kapacitet så att all verksamhet förädlas till att vara uthålligt hållbar. Det gäller oavsett om det handlar om social, ekologisk eller ekonomisk hållbarhet. För att lyckas med det krävs att alla nämnder och styrelser ser sin del i att nå målen. Med den budget, de mål och de inriktningar vi nu lägger fast tar vi sikte på ett mer hållbart Örebro.

1. Örebro i sin fulla kraft

Örebro är en fantastisk kommun fylld med liv och rörelse. Örebro kommun har länge arbetat för att hela Örebro ska vara tillgängligt och öppet för alla, oavsett boende i stadskärna, kommundel, tätort eller på landsbygd. Tillsammans har civilsamhället, näringslivet och det offentliga skapat en attraktiv och pulserande kommun, som allt fler vill leva och bo i.

Örebro växer och utvecklas tack vare det civila samhällets engagemang, näringslivets utveckling och den offentliga sektorns stabilitet. När skoldagen är slut eller när arbetsdagen är över ska Örebro ha ett tillgängligt kultur- och fritidsliv som ger utrymme för kreativitet, utveckling och ett socialt sammanhang. Inom civilsamhället och föreningslivet ges individer goda möjligheter att hitta och forma sin identitet, formulera sina drömmar och tillsammans med andra föda framtidstro. I takt med att befolkningen ökar behöver möjligheterna till en meningsfull fritid för alla öka. Denna utmaning måste den offentliga, privata och civila sektorn möta tillsammans.

För att Örebro ska vara i sin fulla kraft behövs ett välmående näringsliv som bidrar till innovativt tänkande och entreprenörsanda. Att stora såväl som små företag vill finnas i Örebro och växa är viktigt för Örebros attraktivitet och fortsatta utveckling. Relationen och dialogen mellan det offentliga och näringslivet främjar en god ekonomi och en hållbar tillväxt. Vi ska ta till vara på positionen som ett av Sveriges ledande logistiklägen. Målsättningen om att kunna resa med tåg mellan Oslo och Stockholm på under tre timmar kommer att vara en viktig satsning framöver.

Örebro kommun strävar efter att vara socialt, ekonomiskt och ekologiskt hållbart. Samhället ska vara både jämställt och jämlikt, alla ska respekteras och bemötas utifrån alla människors lika värde. Arbetet med att tillgängliggöra kommunen, såväl den egna organisationen som den fysiska miljön, ska vara fortsatt prioriterat. Minoriteters rättigheter ska tillgodoses i Örebro kommun. Örebro ska vara ett nav för teckenspråk och teckenspråk ska jämställas med de andra nationella minoritetsspråken.

Örebro kommun strävar efter att möjliggöra möten mellan människor som kan bidra till ökad sammanhållning, tillit och förtroende där små naturliga gemenskaper kan uppstå. Ingen människa ska hållas tillbaka eller lämnas efter och ingen ska begränsas i sina livsval beroende av vem hen är eller kommer ifrån. Örebro kommun behöver bli bättre på att ta tillvara de kompetenser som finns hos medborgarna och detta blir ännu mer viktigt utifrån den demografiska utmaningen som Örebro och landet i övrigt står inför.

Kommunfullmäktigemål:

- I Örebro kommun ska skillnaderna i livsvillkor och förutsättningar mellan kön, socioekonomisk ställning, funktionsnedsättning och geografiska minska.
- Örebro kommun ska förbättra förutsättningarna för medborgarna att påverka sin framtid och vårt demokratiska samhälle.
- Örebro kommun ska stärka förutsättningarna för en samverkan med civilsamhället, näringslivet och andra offentliga aktörer.
- Kultur- och fritidslivet ska vara tillgängligt för alla.

Inriktning 2020:

- Örebro kommuns verksamheter ska arbeta för att bryta isolering, stärka gemenskap och verka för ökad inkludering.

- Örebro kommun ska stödja, stärka och tillvarata det civila samhället och dess aktörer i deras integrationsfrämjande verksamheter.
- Utveckla samarbete och stöd till verksamheter inom Örebro kommun och kommunala bolag gällande tillgänglighetsfrågor.
- Arbetet för att Kulturkvarteret ska bli Örebros nya mötesplats och ett nav för skapande, demokrati och medborgarinflytande ska fortgå.

2. Lärande, utbildning och arbete genom hela livet i Örebro

För barn och unga är en trygg uppväxt och möjlighet till utbildning avgörande för att kunna utvecklas och få ett gott framtida liv. Vi möter de mindre barnen i förskola, pedagogisk omsorg och öppen förskola; verksamheter och mötesplatser som är viktiga för lärande och att främja och stödja familjers dagliga livspussel. Därefter börjar barnen i grundskolan, en tid att växa i kunskap och förmåga men som också innebär ett identitetssökande. Att nå kunskapskraven i år 9 och sedan fullfölja en gymnasieutbildning öppnar dörrar för vidareutbildning och arbete. Det är en kedja som stärker människors egenmakt och framtidsutsikter. En kedja som behöver hålla ihop.

Ett gott arbete görs varje dag bland rektorer, pedagoger och övrig personal i de fristående och kommunala förskolor och skolor som finns i Örebro. Vi behöver samtidigt identifiera och anta utmaningarna. För att stärka kontinuitet och kvalitet i verksamheterna behöver vi kunna behålla och rekrytera personal samt säkra att personal inom förskola och skola får förutsättningar att fokusera på sitt grunduppdrag. Andra prioriteringar handlar om att möjliggöra för ett arbete med förbättrad likvärdighet, studiero i klassrummet och kunna ge elever det stöd de behöver. En strategi i detta arbete ska vara att sätta in tidiga insatser för att därigenom möta behov eller vända ett normbrytande beteende, som annars riskerar att leda till ökade problem längre fram. Vi ser också att en ökad samverkan mellan de samhällsaktörer som finns runt eleven är viktig för att bättre kunna möta den enskildes behov. Kommunens arbete ska präglas av ett bemötande av individen, inte individens anpassning till hur kommunen är organiserad. Det är ett förhållningssätt som ska gälla både i skolan och i kommunen som helhet.

När studierna är avslutade är det tid att försörja sig på egen hand. Där har alla och envar ett personligt ansvar, att utifrån sina förutsättningar möta arbetsmarknadens krav. Att söka sig in på arbetsmarknaden och få ett arbete är också en av nycklarna för att bli integrerad i vårt gemensamma samhälle. Behöver man stöd i den processen ska det erbjudas. För kommunen är god dialog och samverkan med näringsliv, civilsamhälle och akademi en förutsättning för hållbar tillväxt och för att fler människor ska kunna försörja sig. Vi vet att ökad innovation och kunskapsutveckling skapar förutsättningar för ett utvecklat näringsliv med växande lönesumma och sysselsättningstillväxt. I det arbetet ska kommunen uppmuntra till insatser som stimulerar entreprenöriellt tänkande och entreprenörskap, i syfte att stärka människors företagsamhet och anställningsbarhet.

För att människor ska känna delaktighet i ett samhälle i ständig förändring behöver det finnas kompetensutveckling tillgänglig genom hela livet. I det arbetet ska vuxenutbildningsutbud och arbetsmarknadsinsatser anpassas efter individens behov i större utsträckning samt matcha kompetensbehovet hos såväl företagen som det offentliga. För att verka för ett inkluderande samhälle behöver vi även arbeta för en breddad kompetensförsörjning och skapa möjlighet till arbete för fler personer med funktionsnedsättningar.

Livet är en kedja av händelser, upptäckter och utmaningar. Genom att erbjuda relevant utbildning och verka för ett positivt näringslivsklimat är vi bättre rustade i vår förändringsbenägna samtid. Tillsammans skapar vi framtidstro för Örebro.

Kommunfullmäktigemål:

- Utbildning i Örebro ska bedrivas i en trygg lärandemiljö som stimulerar barn och elever till att utveckla sina förmågor, uppnå kunskapskraven samt nå sin fulla potential.

- Örebro kommuns näringslivsarbete ska bidra till långsiktig hållbar utveckling genom stärkt konkurrenskraft och goda förutsättningar för fler företag som skapar arbete till en växande befolkning.
- Örebro kommuns arbetsmarknadsinsatser ska i högre grad leda till egen försörjning för medborgare som idag står utanför arbetsmarknaden

Inriktning 2020:

- Det strukturerade arbetet med en sammanhållen skolutveckling inom ramen för ”Topp 25 2025 – Skolutveckling tillsammans” ska fortsätta, i syfte att nå ökad måluppfyllelse.
- I Örebro ska det finnas en tydlig struktur för arbetet med tidiga insatser för individer i behov av stöd.
- Utveckla och förbättra lek- och lärandemiljöer som stödjer inlärning och trygghet.
- För att bättre kunna möta behoven hos individen ska alla berörda parter (verksamheter, nämnder och bolag) samverka med varandra för individens bästa.
- Kvalitén på kommunens arbetsmarknadsinsatser ska stärkas genom ett arbetssätt som bygger på utvärdering, analys och att möta människor där de befinner sig.
- I samverkan med Arbetsförmedlingen, Finsam och andra externa aktörer utveckla fungerande arbetsformer för de som står längst från arbetsmarknaden.
- Verka för breddad kompetensförsörjning genom att anställa fler personer med funktionsnedsättning på olika kommunala arbetsplatser.
- Örebro kommun ska systematiskt arbeta för god dialog med det lokala och regionala näringslivet i syfte att stärka samarbetet kring hållbar tillväxt och kompetensförsörjningsfrågor.
- För att kunna möta näringslivets och det offentliga behov av kompetens i en snabb förändringstakt ska kommunen verka för att tillgängliggöra anpassade kortare utbildningar inom till exempel vuxenutbildning och yrkeshögskola. Det ska ske i dialog med Örebro universitet, närliggande folkhögskolor och andra aktörer.

3. Ett tryggt och gott liv för alla i Örebro

Alla örebroare har rätt att leva ett tryggt och gott liv, och alla har rätt att få hjälp och sina behov tillgodosedda när det behövs. Kommunen ska främja det goda och friska, men också stötta när livet möts av utmaningar och svårigheter. Samhällets skyddsnät ska vara starkt även i tider av ekonomisk och global oro. Den enskilda individen, familjen och anhöriga, civilsamhällets föreningar, kommunens välfärd och privata aktörer bidrar varje dag till att göra samhället starkare och därmed till att skapa ett tryggt och gott liv för alla i Örebro.

Trygghet, värdighet, valfrihet och livskvalitet ska prägla välfärden, med individens behov i centrum. All skattefinansierad välfärd – oavsett driftsform – måste leva upp till medborgarnas krav på kvalitet, delaktighet, insyn och långsiktighet. Alla som utför välfärd i Örebro ska ha goda anställningsvillkor och bra arbetsmiljö.

Välfärdens insatser ska vara kompensatoriska, och vikten av tidiga, främjande och förebyggande insatser är stor. Örebro kommun vill utveckla samverkan inom kommunen och med andra aktörer.

De kommande årens demografiska utmaningar, med allt fler människor som blir allt äldre, kommer att kräva prioriteringar. Välfärdens resurser måste användas på ett optimalt sätt. Fler trygga bostäder för äldre och för människor med funktionsnedsättningar kommer att behöva byggas i Örebro. Mötesplatser och platser för gemensamma måltider kan skapas tillsammans med civilsamhället. Digitaliseringens möjligheter att skapa trygghet, värdighet och social samvaro på ett kostnadseffektivt sätt ska tas till vara.

Den psykiska ohälsan i Sverige har ökat, framförallt bland barn och unga. Örebro kommun ska verka för att den psykiska hälsan bland unga i kommunen förbättras. Även i den yrkesverksamma befolkningen, men också bland äldre, behöver insatser sättas in. Den ofrivilliga ensamheten som drabbar många ska bekämpas i tätt samarbete med civilsamhället och andra aktörer. Människor med psykisk ohälsa och missbruk ska inte hamna mellan stolarna. Kommunens insatser inom alkohol-, narkotika-, doping-, tobak- och spelberoende ska stärkas och inkludera ett preventivt arbete och stöd för anhöriga. Arbetet med en nollvision mot hemlöshet fortsätter.

Andelen barn i ekonomisk utsatthet ska fortsätta minska. Trångboddhet och ojämlikhet i livsvillkor ska motverkas. Arbetet mot segregation ska stärkas. Alla – oavsett var man kommer ifrån och var i Örebro man bor – ska ha goda livschanser.

Trots att det anmäls allt färre brott i Örebro ökar den upplevda otryggheten bland örebroare, framförallt bland kvinnor. Örebro kommuns arbete med att öka den upplevda tryggheten ska präglas av dialog och samverkan och det redan goda samarbetet med Örebro universitet ska intensifieras. Det trygghetsskapande och brottsförebyggande arbetet handlar både om att skapa trygga fysiska miljöer, stötta evenemang som skapar liv och rörelse över hela kommunen samt jobba socialt förebyggande. En särskild vikt ligger på att stoppa den öppna narkotikahandeln. Polisens användande av kamerabevakning på särskilt utsatta platser i Örebro har gett goda resultat och kommunen ser positivt på det fortsatta samarbetet.

Våld i nära relation måste bekämpas, med ett kommunövergripande arbete och ett aktivt samarbete med civilsamhälle och polis. Barn som bevittnar våld är också offer och alla barn har rätt att växa upp i en miljö fri från våld och förtryck. Alla barn och ungdomar ska ha samma rättigheter oavsett kön och inte begränsas i sina livsval.

Kommunfullmäktigemål:

- Samverkan mellan verksamheter och aktörer i arbetet med stöd, vård och service utgår ifrån individens behov och förutsättningar genom hela vårdkedjan.

- Vårdförvaltningens alla verksamheter jobbar med främjande insatser och förebyggande arbete.
- Örebro kommun har ett strukturerat arbete för förbättrad psykisk hälsa i de verksamheter som möter människor i behov av stöd.
- Hela Örebro ska upplevas tryggare och ingen människa ska begränsas i sitt liv på grund av otrygga miljöer.
- Alla barn har rätt till bra boendemiljöer och att inte leva i ekonomisk utsatthet.
- Örebro ska vara narkotikafritt och konsumtionen av andra beroendeframkallande medel ska minska.
- Örebro kommun har en nollvision mot hemlöshet.

Inriktningar 2020:

- Arbetet för att motverka och bryta människors ofrivilliga ensamhet ska stärkas.
- En förstärkt organisation för det samordnande förebyggande arbetet i kommunen ska tas fram.
- Identifiera och komplettera insatser och utarbeta kommungemensamma strategier för ökad psykisk hälsa hos grupper med särskilt stor utsatthet av psykisk ohälsa.
- En strategi för suicidprevention ska stärka arbetet inom verksamheter som jobbar mot människor med psykisk ohälsa.
- Miljöer där barn och ungdomar vistas ska vara fria från narkotika.
- Under 2020 ska handlingsplanen för barn i ekonomisk utsatta hushåll uppdateras.
- I arbetet med att få fram fler bostäder i Örebro behöver bostäder för äldre, människor i ekonomisk utsatthet och på bostäder med fokus på fysisk tillgänglighet beaktas.
- De privata aktörerna och de kommunala utförarna av välfärd ska ha forum och kanaler för dialog, kunskapsutbyte och samverkan

4. Örebro skapar livsmiljöer för god livskvalitet

Örebro kommun växer i snabb takt. Den starka tillväxten behöver ske på ett sätt som främjar en hållbar utveckling, bland annat genom att effektivisera markanvändningen i centrala lägen. Örebros bebyggelse ska vara resurseffektiv och ha en låg miljöpåverkan, och värdefulla markområden värnas. Tillskott i bebyggelsen behöver ske utifrån en långsiktig hållbarhet, där framtida behov av bostäder, verksamheter och samhällsfastigheter tillgodoses. Vi behöver planera för att minimera vår påverkan på klimatet samtidigt som vi behöver anpassa oss till de klimatförändringar vi står inför. Tillgången till grönstruktur är av betydelse för att anpassa bebyggelsen samtidigt som det även bidrar till värdefulla miljöer för kommunens invånare. Befintliga värden och karaktärer ska värnas och nyttjas och vi ska vidareutveckla de kvaliteter, bland annat vad gäller kultur- och naturmiljöer, som finns i kommunen.

Örebro kommuns boende- och livsmiljöer ska skapa förutsättningar för kommunens invånare att leva ett gott liv utifrån egna önskemål och förutsättningar med en bredd av upplåtelseformer. Boende- och närmiljöer ska vara hälsosamma, trygga och säkra samt skapa förutsättningar för jämlika uppväxtvillkor och sociala sammanhang. Alla medborgare ska ha möjlighet att ha tillgång till en bostad som motsvarar sina grundläggande behov. Örebros struktur ska präglas av en närhet och tillgänglighet som möjliggör ett väl fungerande vardagsliv, i livets alla skeden. Det handlar om att skapa goda kopplingar mellan stad och land, för att skapa en god tillgänglighet och främja ett hållbart resande. Det handlar även om att skapa sammanlänkade stadsdelar som möjliggör gränsöverskridande möten mellan människor samt närhet och tillgänglighet till bland annat mötesplatser, service samt kultur- och fritidsaktiviteter. Offentliga platser, miljöer och sammanhang bidrar med att binda samman kommunens delar och invånare och har en särskilt viktig funktion som mötesplatser.

Goda förutsättningar för medborgaren samspelar väl med goda förutsättningar för kompetensförsörjning i näringslivet. Därför bör Örebro fortsatt satsa på att stärka kommunens attraktivitet för nya och befintliga medborgare. I detta ligger allt från välfärdens och skolans kvalitet till boendemiljöer, natur och kulturmiljö och evenemang, men också vårt förhållningssätt och våra attityder som skapar stolthet och ambassadörsskap för kommunen. Besöksnäringen är viktig för Örebro där kreativa näringar, attraktiv mötesstad och en levande centrumkärna är viktiga beståndsdelar.

Örebro kommun ska vara en aktiv del i innovationen och utvecklingen av samhällets olika delar. Detta skall ske i samverkan med akademi och näringsliv. En viktig faktor att ta hänsyn till i hållbarhetsperspektivet är att framgången för Örebros företag bygger på internationell handel där inköp sker från hela världen och export av färdiga varor sker till hela världen samt att små lokala företag ges goda förutsättningar att verka och utvecklas.

Örebro vill använda digitaliseringen för att skapa en modern och attraktiv kommun som stödjer innovationer och delaktighet. Vi vill nyttja digitalisering och ny teknik för att göra livet enklare och bättre - för invånarna, för besökarna och för näringslivet. Nya digitala lösningar skapar nya möjligheter - i staden, såväl som på landsbygden.

I en växande stad som Örebro krävs satsningar på yteffektiva transportlösningar och avvägningar mellan vad den värdefulla marken ska användas till. Örebro planeras utifrån ett helhetstänkande, där trafiken ses som en del av staden. Utgångspunkten är att se till att människor och gods ska kunna nå sina målpunkter och att skapa tillgänglighet för människan. Målet är en blandad bebyggelse och en attraktiv stad för alla, en gång- och cykelstad med effektiv kollektivtrafik och fungerande biltrafik. Vi ska också arbeta för att mobiliteten i hela kommunen ska vara hållbar och god samt att Örebros geografiska läge i landet nyttjas och utvecklas genom god infrastruktur, strategisk planering och nära dialog med näringslivets aktörer.

Kommunfullmäktigemål:

- Örebro kommuns boende- och livsmiljöer ska vara hälsosamma, trygga, säkra och skapa förutsättningar för jämlika uppväxtvillkor samt möjliggöra för kommunens invånare att leva ett gott liv oavsett var man bor.
- Örebro ska vara en sammanhållen stad med stadsdelar som kompletterar varandra och där vi aktivt arbetar för att minska barriärer.
- I ett växande Örebro motsvarar bostadsbyggandet, verksamheter och samhällsfastigheter befolkningsökningen och näringslivets behov.
- Örebro kommun upplevs som en attraktiv plats som lockar allt fler med efterfrågad kompetens.
- Fortsätta utveckla och genomföra insatser för att underlätta för ett hållbart resande med klimatsmarta och kapacitetsstarka trafikslag.
- Örebro ska präglas av platser som främjar skapande, rörelse, god folkhälsa och som stimulerar möten mellan människor.

Inriktningar 2020:

- Vidareutveckla metoder och arbetssätt för jämlika livsmiljöer i Örebro kommun.
- Skapa förutsättningar för prismässigt efterfrågade bostäder i hela kommunen.
- Skapa förutsättningar för en ändamålsenlig förmedling av olika former av hyresbostäder för att säkerställa medborgarnas möjlighet till en fungerande livssituation.
- Påbörja genomförandet av Bus Rapid Transit (BRT) tillsammans med Region Örebro län.
- Utveckla Örebros position som logistiknav.
- Ha en bra attityd och effektiva processer gentemot näringslivet.
- Utveckla den gemensamma bilden av platsen Örebro och vad som är Örebros framgångsfaktorer.

5. Ett klimatpositivt Örebro med friska ekosystem och god biologisk mångfald

Det är ingen slump att Örebro kommun ligger i topp i Sverige gällande miljö- och klimatarbete. Vi arbetar hårt för att nå de globala hållbarhetsmålen i Agenda 2030 och låter detta fokus genomsyra hela kommunens verksamhet. Många framsteg har gjorts och vi fortsätter arbetet med mål om att gå före bland Sveriges kommuner för att visa att en grön omställning är möjlig. Örebro står liksom resten av världen inför stora utmaningar. För att nå de långsiktiga miljö- och klimatmålen och visa på gott förvalterskap kommer det krävas genomgripande förändringar i många delar av samhället. Alla har vi ett ansvar för Örebros utveckling. Det gäller såväl den enskilda individen som kommunen, näringslivet, civila samhället och andra samhällsaktörer. Därför ska kommunen som organisation påverka och samverka för att driva denna utveckling även i Örebro som geografiskt område.

I takt med att halterna av växthusgaser ökar i atmosfären, stiger den globala medeltemperaturen och ger negativa effekter i världen såväl som i Örebro. Bland annat innebär det att livets grundläggande förutsättningar, som tillgång till vatten, livsmedelsproduktion, ekosystemtjänster, biologisk mångfald, mänsklig säkerhet och hälsa riskeras.

Örebro kommun arbetar för att begränsa temperaturökningen och har redan nu höga ambitioner. Det innebär att vi ställer högre krav för kommunen än vad Sverige gör på nationell nivå. Vårt långsiktiga mål är att vara klimatneutrala och därefter bli klimatpositiva. Vi värnar om en långsiktig god samhällsutveckling där vi framförallt begränsar klimatpåverkan, men även arbetar med klimatanpassning. Detta arbete ska säkerställa att viktiga samhällstjänster inte störs på grund av väderhändelser eller förändrat klimat.

Ekosystemtjänster har en central roll i att skapa bättre förutsättningar att klara klimatutmaningarna. Med ekosystemtjänster menas alla produkter och tjänster som naturens ekosystem ger, exempelvis pollinering, klimatreglering, vattenrening och friluftsliv. I Örebro kommun är det därför högt prioriterat att värna om ekosystemen och ekosystemtjänsterna.

En viktig ekosystemtjänst är dricksvatten. Vi behöver säkra kommunens vattentäkter samt dricksvattenförsörjningen som helhet för att kunna ge förutsättningar för god hälsa i Örebro kommun i framtiden. Detta görs bland annat genom skydd av dricksvattentäkter och begränsning av utsläpp av bakterier, näringsämnen och miljögifter i vattnet.

Vi vill säkra ett långsiktigt skydd för natur och återställa naturmiljöer för att nå ekologisk hållbarhet och stoppa arter från att dö ut. För att landskapen ska vara välfungerande ur ett ekologiskt perspektiv krävs att arter kan röra sig mellan områden och inte blir isolerade, så kallad grön infrastruktur. En god grön infrastruktur gynnar den biologiska mångfalden och främjar samtidigt sociala värden och människors hälsa genom att bjuda in till friluftsliv och rörelse. Även vattenmiljöer är viktiga för att gynna biologisk mångfald. Vi kommer därför att arbeta för att uppnå god status i våra sjöar och vattendrag.

En viktig del i kommunens miljöarbete är att förebygga avfall och samtidigt ta tillvara på avfall på bästa möjliga sätt. Vår ambition är att uppkommet avfall ska återanvändas, materialåtervinnas eller nyttjas för energiåtervinning i så hög grad som möjligt. Mycket har gjorts för att öka utsorteringen av avfall för återvinning i Örebro och vi kommer nu ta nästa steg i utvecklingen.

Kommunfullmäktigemål:

- Örebro kommun ska arbeta för att klimatbelastningen per person i Örebro ska vara på en nivå, som om den tillämpas globalt, inte äventyrar jordens klimat.

- Örebro kommun ska fortsätta öka tillförseln av ny förnybar energi, utveckla energieffektiviseringsåtgärder samt öka användningen av förnybar energi med syfte att minska såväl kostnad som klimatpåverkan.
- Örebro kommuns vattenförekomster ska uppnå god status och dricksvattenresurserna ska vara långsiktigt tryggade.
- Örebro kommun ska binda samman kommunens grönstruktur samt värna om och bidra till ökning av biologisk mångfald och ekosystemtjänster.
- Avfallet i Örebro kommun ska minska till mängd och farlighet samtidigt som återvinningen ska öka.
- Örebro kommun ska arbeta för att ha miljömässig och organisatorisk motståndskraft för extrema väderhändelser och ett förändrat klimat.

Inriktning 2020:

- Jämfört med år 2000 ska klimatbelastningen minska med 40 procent per invånare för det geografiska området Örebro kommun, samt minska med 80 procent per invånare för Örebro kommunkoncern.
- Utveckla kommunens arbete med att uppmuntra och möjliggöra för en hållbar livsstil hos kommuninvånarna.
- Utveckla samverkan mellan näringsliv, civilsamhälle, offentlig sektor och akademien för att utbyta kunskap och gemensamt agera för att möta klimatutmaningen.
- Stärka samverkan och öka förståelsen kring arbetet med en hållbar livsmedelsförsörjning i Örebro, samt utreda värdet av jordbruksmark ur ett livsmedelsförsörjningsperspektiv för bedömning av framtida byggnation på jordbruksmark.
- Arbeta för ökad hänsyn till ekosystemtjänster inom det kommunala uppdraget.
- Arbeta för biologisk mångfald genom att ta fram en strategi för naturvård och friluftsliv och skapa en handlingsplan för att implementera kommunens grönstrategi.
- Fortsätta arbetet med att långsiktigt trygga vattenförsörjningen. Bland annat genom Vätternvatten AB:s verksamhet, genom att påbörja byggnation av en ny vattenreservoar, samt genom att säkra vattenledningssystemet nu och i framtiden.
- Fortsätta arbetet med att förbättra utsorteringen av avfall.
- Kartlägg kommunens egna fastigheters energieffektiviseringspotential.
- Utveckla restaureringsarbetet av äldre kulturmark med särskild fokus på Björkönen.

6. Hållbara och resurseffektiva Örebro

Tillsammans skapar kommunen, näringslivet, det civila samhället, universitetet, entreprenörer och örebroare en attraktiv och modig kommun. En kommun med siktet inställt på hållbarhet, baserat på FN:s Agenda 2030.

Örebro kommun ska ha ordning och reda i ekonomin. Bästa möjliga resursutnyttjande ska eftersträvas. Kommunens resurser ska fördelas mer jämställt mellan kvinnor och män. För att säkra en hållbar ekonomi krävs att kostnaderna för den löpande driften av kommunens verksamhet inte överstiger intäkterna. Varje generation ska själv bära kostnaderna för vad den konsumerar, så att ingen generation ska behöva betala för det som en tidigare generation har förbrukat. Beslut och viktiga investeringar ska inte heller skjutas upp så det drabbar kommande generationer. Det handlar om att styra ekonomin både i ett kortare och i ett längre perspektiv för att möta förändringar i samhället och en allt mer globaliserad ekonomi.

Med en god ekonomi ges utrymme för kvalitetsförbättringar och nödvändiga investeringar i en växande kommun. Ett exempel är ökad digitalisering för att möjliggöra ökad effektivitet och frigöra resurser. Det leder också till nytta för medborgaren då det innebär en förenklad hantering av ärenden och ökad tillgång till service.

För att uppnå god ekonomisk hushållning krävs att fler örebroare kommer ut på arbetsmarknaden och att näringslivet har goda förutsättningar att utvecklas. Örebro kommun ska vara regionens motor. Det innebär att vi ska driva regionala samarbeten där samordningsvinster, effektivisering och ökad kundnytta kan uppnås. Genom samverkan kan vi nå längre.

Agenda 2030 är ledstjärnan i att göra en grön omställning till hållbara produktions- och konsumtionsmönster. Örebro kommun har särskilt stora påverkansmöjligheter via offentlig upphandling. Genom att ställa väl utformade hållbarhetskrav i kommunens upphandlingar samt följa upp dessa, drivs marknaden framåt mot en hållbar utveckling. Kommunens upphandlingar ska bidra till ekonomisk, social och ekologisk hållbarhet. De ska även bidra till utveckling av nya innovativa lösningar som i sin tur ger möjlighet till nya affärsmodeller och ökad sysselsättning. I rollen som stor inköpare ska vi ställa krav på leverantörerna som leder till att andelen miljöanpassade produkter ökar.

Det händer att inköp görs utanför avtalat sortiment vilket varje år kostar kommunen onödiga resurser. Det kan också innebära att vi köper in från leverantörer som exempelvis har farliga arbetsmiljöer för sina anställda eller som inte bryr sig om de anställdas rättigheter. Ett arbete att komma till rätta med felaktiga inköp har redan påbörjats och ytterligare steg ska fortsätta tas under nästa år. Vi ska förstärka inköpsrutinerna och genom tätare och bättre uppföljningar av både avtal och inköp stoppa dessa onödiga utgifter.

I vår kommun finns lokaler som kan användas mer effektivt. Många lokaler står tomma kvällstid samtidigt som uppvärmning och energi kostar och olika verksamheter signalerar ökade lokalbehov. Att samnyttja lokaler mer mellan olika verksamheter i kommunen samt med det civila samhället är positivt både ur ekonomisk synvinkel och utifrån ökad tillgänglighet.

Våra medarbetare är vår allra viktigaste resurs. Örebro kommun ska vara en attraktiv och jämställd arbetsgivare. Vi ska erbjuda arbetsplatser med närvarande och väl fungerande ledarskap samt goda arbetsvillkor. Vi ska jobba aktivt med alla delar i kompetensförsörjningsprocessen; attrahera, rekrytera, utveckla, behålla och avsluta. Det är också viktigt att arbeta med andra personalstrategiska frågor som bemanning, lönesättning, arbetsmiljö och jämställdhet vilka samtliga har stor betydelse för kompetensförsörjningen och upplevelsen av kommunen som en attraktiv arbetsgivare. Det arbetet förutsätter en god samverkan mellan arbetsgivaren och de fackliga organisationerna.

Kommunfullmäktigemål:

- Örebro kommun ska ha en långsiktig och hållbar ekonomi, där varje nämnd och dess verksamheter bidrar till en god ekonomisk hushållning av kommunens resurser.
- Örebro kommun ska arbeta nämndövergripande för att nå högsta möjliga resursnytta.
- Vid fördelningen av de ekonomiska medlen i kommunkoncernens olika verksamheter ska jämställdhet beaktas.
- Som attraktiv arbetsgivare ska Örebro kommun rekrytera, utveckla och behålla kompetenta och engagerade medarbetare för att utveckla kommunens verksamheter.

Inriktning 2020:

- Skapa förutsättningar för en transparent resursfördelning som tar hänsyn till demografiska och strukturella behov.
- Utveckla principer för ekonomistyrning som skapar incitament för kostnadsmedvetenhet, förnyelse och effektivitet med kommunens medel.
- Genomföra en strukturomvandling för att säkerställa välfärdens tillväxt i tider av demografisk förändring.
- Arbeta fram inköpsrutiner som bidrar till ett bättre resursutnyttjande.
- Utöka dialogen med marknaden inför upphandling.
- Via upphandling verka för mer närproducerade livsmedel i enlighet med klimatstrategin.
- Förbättra och samordna nyttjandegraden av befintliga och framtida lokaler i Örebro kommun.

Förutsättningar för planperioden 2020–2022

Sammanfattning av ekonomiskt läge (Källa: Sveriges kommuner och landsting, SKL)

Tillväxt

Den globala BNP-tillväxten förväntas låg i år. Att tillväxten mattas av i länder som Kina och Tyskland, med stor inverkan på globala handelsflöden, tynger de svenska exportutsikterna. Konjunkturläget i Sverige mattas nu av, konjunkturtoppen har just passerats och det råder ännu högkonjunktur. BNP-tillväxten kommer att fortsätta att mattas av under andra halvåret 2019. Både den ekonomiska politiken och en rad geopolitiska faktorer till exempel handelskonflikten utgör stora osäkerhetsfaktorer i bedömningarna. Ett recessionsförlopp ska inte uteslutas, turbulenta finansmarknader kan också komma att sätta avtryck i den svenska konjunkturen.

Prognosen antar en försvagad konjunktur under resten av 2019 samt 2020. Några stora lyft för konsumtion och investeringar som motverkar en sådan utveckling bedöms mindre sannolik i närtid. En lägre BNP-tillväxt förklaras av en svagare inhemsk efterfrågetillväxt. Det är framförallt sjunkande bostadsinvesteringar och en svagare utveckling för övriga investeringar inom näringslivet som bidrar till dämpningen. Det är i dagsläget svårbedömt hur den försvagade BNP-tillväxten kommer att slå på arbetsmarknaden.

De senaste månaderna har varit dramatiska på de finansiella marknaderna och framförallt inom räntemarknaden. Den 10-åriga amerikanska obligationsräntan har halverats sedan hösten 2018 från 3,25 procent till 1,50 procent. Den tyska och svenska motsvarigheten handlas till negativa räntor. Detta efter ökad osäkerhet kring framförallt handelskriget mellan USA och Kina och den globala tillväxten som fått centralbanker att helt svänga om och signalera om ytterligare stimulanser och fortsatt låga räntor över överskådlig framtid både vad gäller korta och långa marknadsräntor. Det låga ränteläget kan medverka till att vi fortsatt kan se ökade tillgångspriser.

Sysselsättning

Arbetsmarknaden är ännu stark men svagare arbetsmarknad står för dörren, antalet sysselsatta föll något första halvåret 2019. Det ligger i linje med de prognoser som presenterats tidigare. Indikationerna för en svagare sysselsättning finns för 2019 och 2020, men ännu ger de inte tydligt stöd för något förestående skarpt fall. Prognosen för nästa år visar en minskning av arbetade timmar.

Skatteunderlaget

Den viktigaste intäktskällan för kommuner och regioner är skatt på arbetsinkomster, som i hög grad är beroende av antalet arbetade timmar. Prognosen för nästa år visar att en minskning av arbetade timmar ger ett tydligt avtryck i den reala skatteunderlagstillväxten, som förväntas bli betydligt svagare än de senaste åren. Nuvarande kalkyl för åren 2021–2022 utgår från att högkonjunkturen upphör mot slutet av 2020 och den svenska ekonomin utvecklas i konjunkturrell balans från och med 2021. Det betyder fortsatt svag skatteunderlagstillväxt i både reala och nominella termer 2021, främst till följd av att arbetade timmar fortsätter minska men också till följd av att pensionsinkomsternas ökningstakt avtar. År 2022 antas sysselsättningen åter stiga och därmed påverka skatteunderlagstillväxten positivt.

Ekonomiskt läge i Örebro kommun

Örebro kommun har de senaste åren haft starka ekonomiska resultat. Hittills har utmaningarna i kommunens ekonomi hanterats genom intäktsökningar från en gynnsam skatteunderlagsutveckling, och flera större markförsäljningar. Den demografiska ökningens påverkan parallellt med att skatteintäkterna ökar långsammare än tidigare försvårar möjligheterna att ha balans mellan kostnader och intäkter.

Delårsrapport med prognos 2 visar att samtliga programområden prognosticerar en obalans i ekonomin under 2019.

Trots det försvagade ekonomiska läget har Örebro kommun en god finansiell ställning. För att möta fortsatta utmaningar där stora investeringar och behov är hänförliga till befolkningsförändringar behöver kommunen bedriva en god ekonomistyrning med fokus att behålla resultatnivåerna de kommande åren. Kan vi inte begränsa kostnadsökningstakten i kommunens verksamhet kan det innebära att intäkterna från skatteunderlagets tillväxt inte räcker till.

Nyckeltal för svensk ekonomi för perioden	2018	2019	2020	2021	2022
BNP	2,5	1,3	1,1	1,6	1,5
Arbetade timmar	2,4	0,9	-0,4	-0,3	0,4
Arbetslöshet	6,3	6,4	6,6	6,8	6,8
Timlöner, Nationalräkenskaperna	2,7	3,1	3,3	3,4	3,5
Inflation, KPI	2,0	1,9	2,0	2,3	2,4
Realt skatteunderlag	1,3	1,3	0,5	0,3	0,9
Reproränta, årets slut	-0,50	-0,25	0,25	0,75	1,00
Prisindex för kommunal verksamhet (PKV)	2,9	2,5	3,0	2,9	2,8
varav arbetskraftskostnader	3,2	2,6	3,2	3,2	2,9
varav övrig förbrukning	2,5	2,2	2,4	2,4	2,5

Källa SKL Cirkulär nr: 19:35 kalenderkorrigerad utveckling

Ekonomiska förutsättningar för Örebro kommun

Skatteunderlag

Skatteintäkterna är beräknade utifrån en oförändrad utdebitering med 21,35 procent. Kommunens skatteunderlag för 2020 beräknas till 33 573 miljoner kronor. Det är en ökning med 2,6 procent jämfört med 2019. Kommunens skattekraft är något lägre än rikssnittet (92,8 procent av medelskattekraften i riket) vilket innebär att kommunen är bidragstagare i det kommunala utjämningssystemet. Kommunens skattekraft i jämförelse med riket har minskat med 0,1 procentenhet jämfört med förra året. Skattekraften i Örebro kommun har minskat i jämförelse med riket under de senaste åren. Skatteintäkterna har beräknats utifrån befolkningsprognosen från våren 2019. Om befolkningen förändras med 500 personer påverkas skatteintäkterna med cirka 50 miljoner kronor.

Skatteintäkter och statsbidrag

En skattekrona motsvarar cirka 336 miljoner kronor år 2020. Kommunens skatteintäkter och generella statsbidrag för år 2020 beräknas öka med 245 miljoner kronor. Utöver ökningen av skatteintäkter och generella statsbidrag har tillskapats ett utrymme motsvarande 120 miljoner kronor genom ett effektiviseringskrav motsvarande 1,5 procent av nämndernas nettokostnadsbudget för 2020.

	Bokslut	Prognos	Budget	Plan	Plan
Skatteintäkter och generella statsbidrag	2018	2019	2020	2021	2022
Skatteintäkter	6 655	6 926	7 177	7 472	7 782
Preliminära skatteintäkter	6 677	6 987	7 168	7 463	7 773
Slutavräkning	-31	-70	0	0	0
Skatteväxling gymnasieresor	9	9	9	9	9
Utgjämning och generella statsbidrag	1 846	1 939	1 896	1 865	1 903
Kommunal utjämning	1 352	1 489	1 475	1 470	1 506
LSS-utjämning	172	154	138	140	142
Fastighetsavgift	239	248	255	255	255
Utdelat statsbidrag	66	48	28	0	0
Byggbonus	17				
Summa	8 501	8 864	9 073	9 337	9 685

Effekterna av ett reviderat kostnadsutjämningssystem finns ännu inte med i SKL:s prognos för skatter och bidrag.

Befolkningsutveckling 2019–2028

Källa: Befolkningsprognos för Örebro kommun 2019–2028, Statisticon mars 2019

Örebro kommuns befolkningsprognos bygger på en rad antaganden om hur befolkningen kommer flytta, föda barn och avlida. Sedan prognostiseras antalet personer som antas flytta in i de nyproducerade bostäder som planerats under prognosperioden. Prognosen kan brytas ner i kategorierna kön och ålder.

De senaste tio åren har Örebro kommuns befolkning ökat med drygt 20 000 personer. Vid utgången av 2018 hade Örebro kommun 153 367 invånare. Till år 2028 beräknas antalet invånare öka med drygt 25 000 till knappt 178 600. Den kraftiga folkökningen består till största delen av ett inflyttningsöverskott (fler flyttar till Örebro än från) men också födelseöverskottet är betydande (antalet födda överstiger antalet avlidna) och kommer att bli alltmer betydelsefullt för folkökningen under den kommande tioårsperioden. Idag är födelseöverskottet cirka 630 personer men kan öka till drygt 900 personer under prognostiden.

I stort sett alla åldrar förväntas öka till prognosperiodens slut, vissa mer än andra. Några undantag och tendenser finns. Det stora antalet personer som idag är runt 70 år kommer om tio år vara runt 80, vilket gör att vi kan se en stor ökning av antalet i intervallet 75–85 år mot prognostidens slut. Samtidigt förväntas antalet personer i intervallet 67–74 år minska.

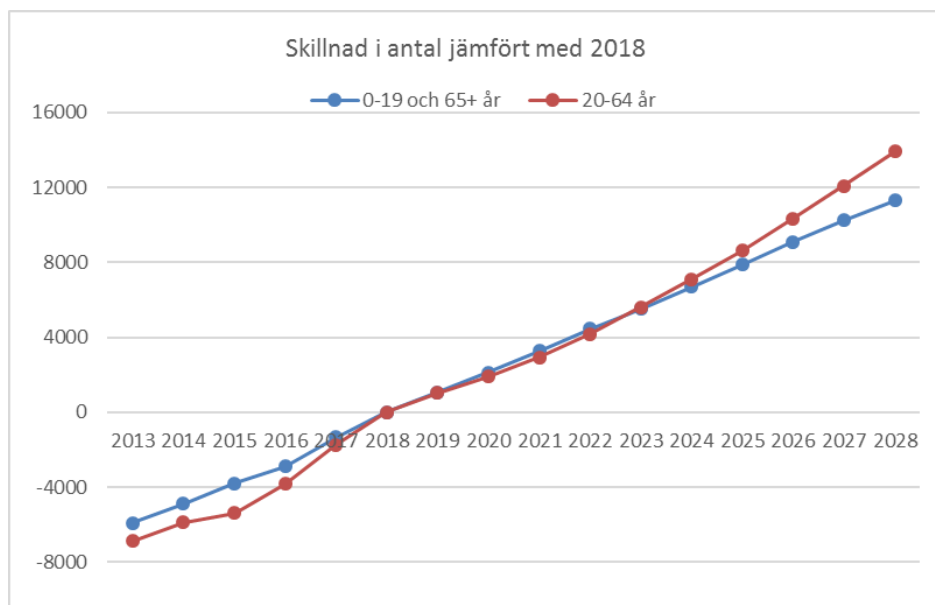
Under 2018 minskade invandringen betydligt efter stramare regler inom EU, en nedgång som väntas fortsätta under 2019. Inrikes inflyttning är fortfarande på en hög nivå vilket leder till att antalet inflyttare totalt sett prognostiseras öka från 2019 års nivåer. Eftersom invånarantalet växer är det också en logisk följd att antalet utflyttare ökar givet att de senaste årens utflyttningsnivåer fortsätter att gälla.

Den framtida befolkningsutvecklingen är av stor betydelse för hur behoven och kraven från invånarna på kommunens verksamheter kommer att förändras. Befolkningsprognosen avser kommande tioårsperiod och bygger på en demografisk framskrivning av tidigare års trender vad gäller flyttningar, födelsetal och dödlighet. Allmänt är osäkerheten störst för de åldersgrupper som vid prognosens tillkomst ännu inte är födda och för åldrarna 19–30 år där flyttbenägenheten är som störst.

Det är viktigt att vara medveten om att det i en prognos alltid finns en osäkerhet till följd av ett antal felkällor: slumpfel, fel i antaganden, fel beroende på avvikelser från beräknat bostadsbyggande samt modellfel. Osäkerheten ökar med prognosperiodens längd. Till exempel så prognostiserades det 2010 att det skulle bo ungefär 150 000 i kommunen 2020.

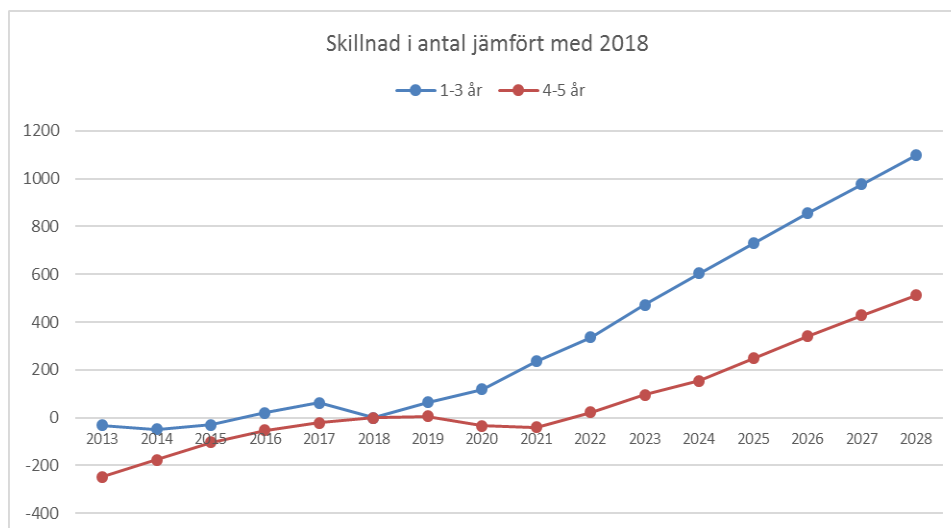
Yrkesaktiva åldrar och övriga åldrar

Antalet invånare i yrkesaktiv ålder (20–64 år) ökar inte fullt så snabbt som antalet invånare i övriga åldrar (ungdomar och ålderspensionärer ökar ännu snabbare). Det innebär att den demografiska försörjningsbördan (antal personer 0–19 år och 65 år och äldre delat med antal personer 20–64 år) ökar med cirka 1,5 procentenheter fram till år 2028, från dagens 71 personer per 100 personer i yrkesaktiv ålder till strax under 73. Denna nivå är lägre än vad Statistiska centralbyrån prognostiserar för hela riket och är en nivå som Örebro senast låg på under 1990-talet. Värdet på 73 innebär att 100 personer i yrkesaktiv ålder, utöver sig själva, kommer att ha 73 personer i icke yrkesaktiv ålder att ”försörja”. Efter 2023 beräknas dock ökningen för antalet invånare i yrkesaktiv ålder vara högre än ökningen för antal invånare i övriga åldrar vilket vi ser i tabellen nedan. Detta innebär att försörjningsbördan minskar efter 2023 fram till prognosens slut år 2028, även om nivån ligger ganska stilla närmare 73 personer per 100 i yrkesaktiv ålder under denna tid.

Förskola

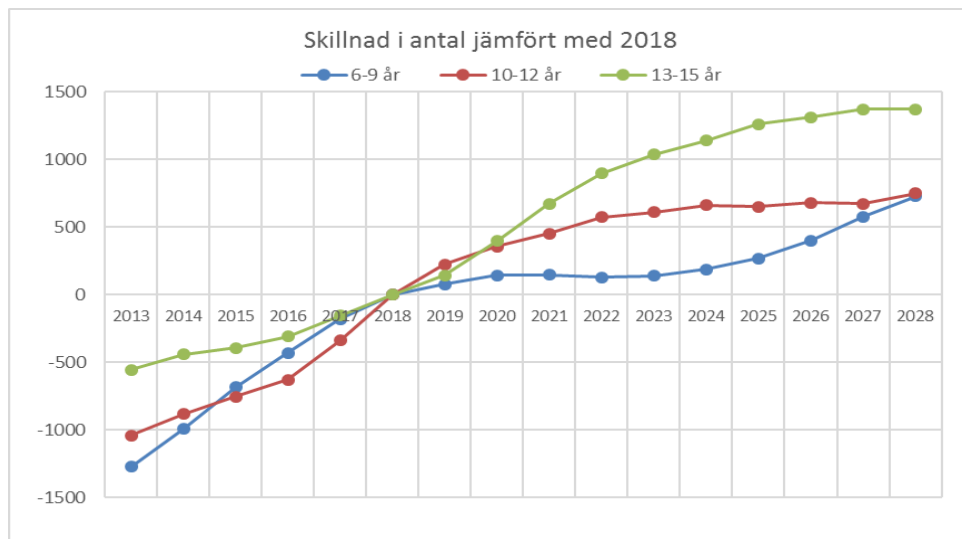
Behovet av förskoleverksamhet ökar genom att invånarna i förskoleålder, 1–5 år, blir fler. Efter några år med ganska stabil nivå väntas en kraftigare ökning från 2020. Genomsnittlig årlig ökning fram till 2020 är ungefär 100 barn, därefter beräknas antalet barn öka med i genomsnitt 250 varje år. Något lägre ökning i början av perioden och något högre i slutet av perioden.

Grundskola

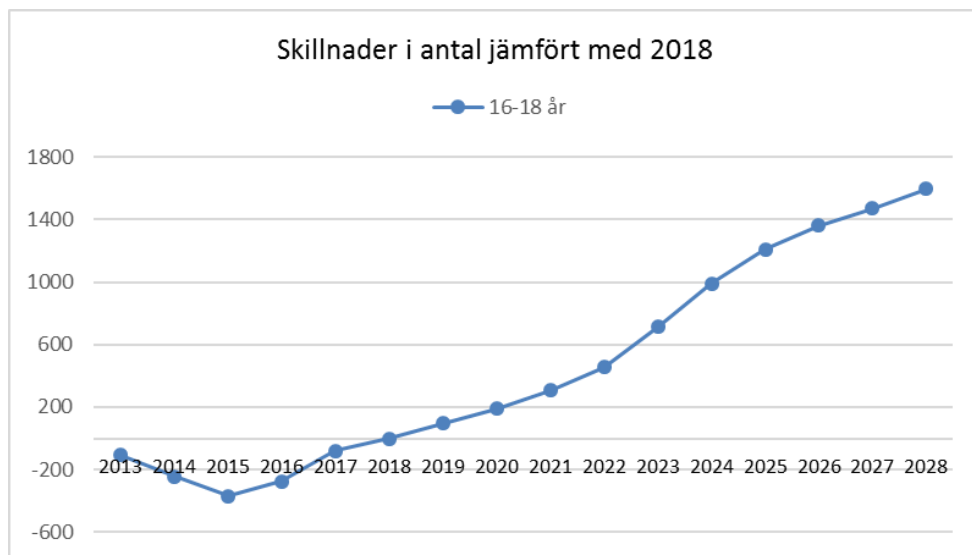
Grundskoleverksamheten kommer att ställas inför ökade resursbehov. Antalet barn i åldern 6–15 år har ökat kraftigt sedan 2012 och ökningen förväntas hålla i sig under de kommande åren. Jämfört med 2018 förväntas 2 800 fler barn i åldersgruppen 6–15 år till 2028. Den kraftiga ökningen av barn 6–9 år från 2012 till idag förväntas avta något mellan 2018 och 2024 men kommer rendera i kraftiga ökning i grupperna 10–12 och 13–15 år under prognostidens början, alltså de två-tre närmaste åren. I genomsnitt ökar åldersklassen 6–9 (skolår 1–3) med cirka 75 barn per år, där den kraftigaste ökningen sker efter år 2022. Årsklassen 10–12 (skolår 4–6) ser istället sin största ökning fram till 2022 och förväntas det året vara hela

900 fler än 2018. De närmsta 10 åren ökar gruppen i genomsnitt med knappt 75 barn per år och årsklassen 13–15 (skolår 7–9) med drygt 140 per år fram till 2028.

Gymnasieskola

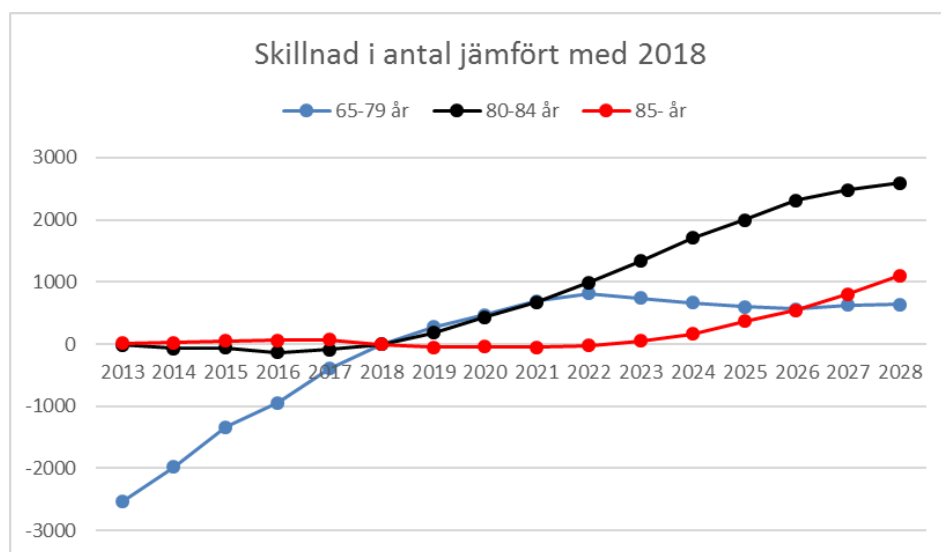
Elevunderlag för gymnasieskolan, invånare i åldern 16–18 år, hade en topp år 2008 efter en lång tids ökning. Därefter har minskningar skett årligen och fram till och med 2015, men vände upp något till 2016. Denna ökning väntas fortsätta och tar ordentlig fart efter 2020 då ökningen är cirka 180 varje år. I genomsnitt kommer ökningen vara cirka 160 elever per år fram till 2028.

Ålderspensionärer

Ålderspensionärerna (65 år och äldre) kommer att öka i en ganska jämn takt under prognosperioden med knappt 450 per år. De yngre pensionärerna (65–79 år) ökar mest i början av prognosperioden för att sedan minska något efter 2022. De äldre invånarna, 85 år och äldre, förväntas vara relativt stabil nivå under de närmaste åren men ökar sedan efter år 2022. Mellangruppen, 80–84 år, ökar först något försiktigt men sedan mer kraftigt under slutet prognosperioden. Sammantaget innebär det att den demografiska

utvecklingen får en förhållandevis begränsad effekt på kommunens vård- och omsorgsverksamhet under de närmaste åren, därefter kommer utmaningarna för äldreomsorgen gradvis att öka från början av 2020-talet.

Nybyggnation

En av förutsättningarna för att staden ska kunna växa är nybyggnation. I samband med att en befolkningsprognos färdigställs kan även en prognos för nybyggnation tas fram. Befolkningsutvecklingen tillsammans med information om boendetätheter, köns- och åldersfördelningar för de som förväntas flytta in och familjesammansättningar är alla viktiga komponenter för att prognostisera behovet av nybyggnation. Samtidigt är vår förmåga att uppskatta nybyggnation inom en 10-årsperiod ett mycket viktigt inslag i befolkningsprognosen så kvalificerade bedömningar om nytillkommande bebyggelse är av stor vikt. Bedömningarna gäller inte bara antal byggnationer utan även typ av byggnad och var i kommunen dessa lokaliseras.

Bostadstakten under 2018 minskade något från att tidigare år varit rekordstor. 2018 färdigställdes cirka 1900 bostäder, vilket kan jämföras med de drygt 1600 lägenheter som årligen färdigställdes 2016 respektive 2017. Även under 2019 ser vi en något minskande byggnationstakt, där knappt 1000 lägenheter förväntas färdigställas under året. Det inbromsade byggnadsläget är en trend som syns i flera av landets stora och mellanstora kommuner och som sannolikt hänger ihop med ett förändrat konjunkturläge. Bedömningen är att nivån på knappt 1000 färdigställda lägenheter per år i kommunen kommer att fortsätta de närmsta tre åren. Efter 2021 bedöms byggnationen kunna öka något till cirka 1100–1300 färdigställda lägenheter per år. Eftersom det är marknadens byggaktörer som styr vilka projekt som genomförs och när i tid dessa genomförs är det för vissa stadsdelar osäkert hur många nya lägenheter per år som kommer att färdigställas.

I de stadsdelar där det finns många potentiella byggprojekt är därför befolkningsprognosen mer osäker än i stadsdelar med liten eller ingen nybyggnation. Dessutom stäms byggprojekt i ett område av mot prognosen för hela kommunen så att summan av delarna blir rimlig. De allra största volymerna av planerade nybyggnationer återfinns under prognosperioden fortsatt vid Södra Ladugårdsängen /Sörbyängen och vidare österut kring universitetet. Andra områden som kommer att byggas ut mycket är norr och söder om Ormesta, Marieberg, Mosås, Mellringe och Bettorp. Dessutom finns flera centrala verksamhetsområden som kommer påbörja en långsiktig omvandling till stadsdelar med bostäder och blandade funktioner, till exempel vid Österplan och kring CV-området. I dessa områden kommer en stor del av kommunens folkökningar att ske. Utöver detta finns även byggplaner i flera av de mindre tätorterna.

Arbetsmarknad, migration och flyktmottagning

Arbetsmarknad

Ekonomin är på väg in i en avmattningsfas och investeringarna, inte minst bostadsinvesteringarna som har bidragit starkt till efterfrågetillväxten, minskar något 2019. Arbetsmarknaden är fortsatt stark även om sysselsättningen ökar långsammare framöver. Bland de främsta utmaningarna på arbetsmarknaden i Örebro län, för företagen, är att de inte hittar den personal de söker och att de arbetslösa inte kan ta de lediga jobben. För företagen innebär kompetensbristen att de får svårt att öka tillväxten. För att hitta lösningar till problemen behöver grupper som har svårt att etablera sig på arbetsmarknaden vägledas och matchas mot utbildningar och åtgärder som leder till jobb. Hur kraftig konjunkturedgången blir, och när den tar fart, är svårt att bedöma – och en enskild händelse (jämför Leeman Brothers finansiella kris i september 2008) kan både fördjupa och skynda på en konjunkturedgång. En konjunkturedgång leder sannolikt till större behov av försörjningsstöd, arbetsmarknadsinsatser och vuxenutbildning.

Arbetsförmedlingen

Riksdagens beslut om budget för 2019 innebär minskade anslag för arbetsmarknad och arbetsliv, vilket fick stora konsekvenser med bland annat stopp för extratjänster och lokalt minskade volymer för introduktionsjobb. Dessutom innebär januariöverenskommelsen en reformering och omorganisering av Arbetsförmedlingens uppdrag och arbetssätt, vilket också fick konsekvenser avseende samverkan och stöd till arbetssökande. I regeringens förslag till budget för 2020 föreslås en ökning jämfört med 2019, bland annat för att dämpa minskningen av extratjänster och introduktionsjobb, men även för att upphandla matchningstjänster och – efter förslag från arbetsmarknadens parter - införa etableringsjobb. Det kommer att hända mycket på arbetsmarknaden och inom Arbetsförmedlingen även 2020.

Migration och flyktmottagning

Migrationsverkets juliprognos 2019 visar ett minskat och stabilt antal asylsökande till Sverige. Prognosen har tagit hänsyn till det så kallade ”Januariavtalet” enligt vilken den tillfälliga lagen har förlängts i två år, samtidigt som alternativt skyddsbehövande ges rätt till familjeåterförening. Det totala kommunmottagandet för Örebros del kan komma att öka eller ligga kvar på en relativt hög nivå, beroende på dessa förändringar. Syrier berörs i hög utsträckning av dessa lättnader vad gäller familjeåterförening och Örebro kommun har tagit emot ett stort antal syrier sedan 2015. För 2019 har en reducering av kommuntalet (bosättningslagen), skett till 100 personer. En ytterligare minskning 2020–2021 är sannolik. Prognos för Örebro kommuns totala mottagande är 500 personer för 2019 och 400–550 personer 2020–2021. Bedömningen är att antalet mottagna barn och ungdomar kan öka något igen. En förklaring är ökat kvotflyktmottagande med stora barnfamiljer och ökande anhöriginvandring de närmaste åren. Detta påverkar i så fall förskole- och skolverksamheterna generellt.

Ekonomiska styrprinciper för Örebro kommun

Budget i balans

Kommunens budget ska vara i balans vid årets slut. När program- och driftsnämnder ser risker för ett överskridande ska åtgärder omedelbart vidtas. I samband med delårsrapport med prognos 1 ska Kommunstyrelsen redovisa förändringar i de ekonomiska förutsättningarna, som är av sådan art att en bedömning av behovet av en reviderad budget kan göras.

Prestationsbaserade ersättningar

Programnämnderna ansvarar för att resursfördelningen, så långt det är möjligt, utgår från faktiskt utförda prestationer oavsett om verksamheten är konkurrensutsatt eller inte. När en verksamhet upphandlas, eller om kundval erbjuds, behövs en neutral och tydlig grund för hur resurserna fördelas. Ersättning till externa utförare ska fördelas på samma grunder som till en kommunal utförare. Inom berörda verksamheter krävs resursfördelningsmodeller som bygger på mer detaljerade bakgrundsfaktorer och volymmått. Resursfördelningsmodeller fastställs och tillämpas av respektive programnämnd.

Igångsättningsbeslut och resultatöverföring investeringar

Investeringsprogrammet är fyraårigt. I samband med beslut om ÖSB tas beslut om investeringsprogram för år 1. För år 2–4 tas investeringsprogrammet som plan. För att starta investeringar som finns med i plan för år 2–4 krävs igångsättningsbeslut. Igångsättningsbeslut tas i samband med beslut om ÖSB eller vid revidering av investeringsprogrammet. Anslag för pågående investeringsobjekt kan efter prövning överföras till nästa år i samband med bokslutet.

Resultatöverföring till kommande år

Nämnder (exklusive intraprenader)

Överföring av nämndernas resultat (budgetavvikelse) görs med upp till 20 procent vid positiv avvikelse och med 10 procent vid negativ avvikelse. I prövningen värderas behovet av justering av resultatet utifrån extraordinära intäkter och kostnader. Programnämnder omfattas inte av resultatöverföring mellan åren.

I ÖSB 2020 är 10 miljoner kronor avsatt för resultatöverföring från 2019 vilket är det maximala belopp som totalt kan föras över. Överstiger driftsnämndernas totala resultat för överföring det maximala beloppet, reduceras överfört resultat proportionerligt ner till maximibeloppet. Verksamhetsresultaten ligger inte till grund för överfört ekonomiskt resultat till kommande år.

Intraprenader

Intraprenadernas ekonomiska resultat (budgetavvikelse) överförs i sin helhet till kommande år och är avsett för intraprenaden. Det överförda ackumulerade resultatet finansieras via eget kapital och därför anslås ingen budget. Intraprenaden får maximalt ta med sig motsvarande 7 procent av årsbudgeten som ett ackumulerat resultat. Intraprenader med negativ budgetavvikelse får med sig hela underskottet till kommande år. Eventuella måluppfyllelsekrav för verksamhetsresultaten, reglerade i överenskommelsen, påverkar inte det ekonomiskt överförda resultatet.

Ianspråktagande av markeringar i eget kapital

Projektportföljer

I de senaste årens bokslut har Kommunfullmäktige beslutat om att ianspråkta delar av årets resultat på ett sätt som har flerårig effekt. Genom att markera medel i eget kapital öronmärks medel för specifika ändamål. Respektive nämnd ersätts för nedlagda kostnader i efterskott i samband med delårs- och årsbokslut, förutsatt att kostnaderna är kodade enligt överenskommelse. Följande insatser finansieras genom ianspråktagande av eget kapital:

- Digitalt först
- Sociala investeringar
- Den växande kommunen

- Strukturförändringsprogram för hemvården

Intraprenader

Regleringen av överfört resultat för intraprenaderna finansieras via markeringar i eget kapital. Nämndernas resultat justeras med det belopp som ianspråkats under året.

Digital arbetsplats

Reglering av överfört resultat för digital arbetsplats – administrativa datorer sker via markeringar i eget kapital vilket innebär att eventuella överskott av hyresdebitering och underskott för inköp och hyresdebitering av datorer förs över mellan åren.

Resultatutjämningsreserv

Tidigare års goda resultat har möjliggjort att medel har kunnat reserveras i en Resultatutjämningsreserv (RUR) för att utjämna intäkter över en konjunkturcykel. När detta får göras framgår av kommunens riktlinjer för god ekonomisk hushållning. Av riktlinjen framgår att reserven får användas om utvecklingen av det årliga underliggande skatteunderlaget för riket väntas understiga det tioåriga genomsnittet. Med nuvarande prognos skulle det vara möjligt att besluta om att nyttja medel för att utjämna tillfälliga nedgångar när skatteunderlagsutvecklingen är svag åren 2020–2022. En annan förutsättning är att medlen från RUR ska täcka ett negativt balanskravsresultat.

Rikets underliggande skatteunderlagsutveckling; tioårigt genomsnitt samt årlig utveckling

Förändring i procent per år	2 018	2019	2020	2021	2022
Snitt 10 år	3,9	3,8	4,1	4,1	3,9
Årlig ökning	4,3	3,8	3,1	3	3,7
Differens	0,4	0,0	-1,0	-1,1	-0,2

Källa: Skatteverket och SKL.

Ekonomisk plan 2020–2022

Enligt kommunallagen ska det i budgeten anges finansiella mål för ekonomin som är av betydelse för god ekonomisk hushållning. Lagen innefattar även krav på att resurserna utnyttjas effektivt. Därför ska även för verksamheten anges mål och riktlinjer som är av betydelse för god ekonomisk hushållning.

Kommunfullmäktige fastställer årligen i samband med ÖSB vilka finansiella och verksamhetsmässiga mål av betydelse för god ekonomisk hushållning som kommunen har över planperioden.

Finansiella mål för perioden 2020–2022

Årets resultat ska över tid stärka och värdesäkra kommunens eget kapital. När den löpande driften har finansierats behöver tillräckligt stor andel av skatteintäkter och generella statsbidrag vara kvar för att investeringarna ska kunna självfinansieras.

Självfinansieringsgraden mäter hur stor del av investeringarna som kan finansieras med årets resultat och avskrivningar. Ett värde som understiger 100 procent innebär att kommunen behöver använda överskottslikviditet eller låna till investeringar och att det långsiktiga handlingsutrymmet minskar.

Soliditeten är ett mått på kommunens långsiktiga finansiella handlingsutrymme. Den visar hur stor del av kommunens tillgångar som har finansierats med eget kapital. Ju högre soliditet, desto mindre skuldsättning har kommunen.

Mål för årets resultat

- Över nästkommande treårsperiod ska verksamhetens resultat inklusive utdelning från bolagen uppgå till minst 1 procent av skatteintäkter, utjämning och generella statsbidrag

Mål för kommunala investeringar

- Självfinansieringsgraden för kommunens investeringar för skattefinansierad verksamhet ska vara lägst 70 procent

Mål för kommunens soliditet

- Soliditeten inklusive pensionsförpliktelser ska som lägst uppgå till 50 procent. Internbankens påverkan på balansräkningen är exkluderad i målet.

Resultatbudget för perioden 2020 med plan för 2021 och 2022

Resultatbudget	Bokslut	Budget	Budget	Plan	Plan
Belopp i miljoner kronor	2018	2019	2020	2021	2022
Verksamhetens intäkter och kostnader	-8 140	-8 528	-8 783	-9 039	-9 379
- varav effektivisering	44	80	120	170	106
Avskrivningar	-235	-265	-245	-250	-255
Verksamhetens nettokostnader	-8 374	-8 793	-9 028	-9 289	-9 634
Skatteintäkter	6 655	6 922	7 168	7 463	7 773
Generella statsbidrag och utjämning	1 763	1 836	1 877	1 874	1 912
Utökat statsbidrag	66	49	28	0	0
Statsbidrag Byggbonus	17	20	0	0	0
Summa skatteintäkter och utjämning	8 501	8 827	9 073	9 337	9 685
Verksamhetens resultat	127	34	45	47	51
Finansnetto	156	183	166	161	151
- finansnetto exkl. utdelning	112	133	120	115	105
- varav utdelning från bolagen	44	50	46	46	46
Årets resultat	283	217	211	208	202

Budgeten för 2020 och plan för åren 2021–2022 förutsätter att nämnderna har en budget i balans i ingången av det nya verksamhetsåret och det säkerställs att beslutade effektiviseringsuppdrag får avsedd effekt.

Kommunens skatteintäkter, utjämning och generella statsbidrag ökar med 246 miljoner kronor år 2020 (330 miljoner 2019). För att möta en lägre skatteutvecklingstakt finns behov av att kommunen och dess bolag vidtar åtgärder som bidrar till att effektivisera och stärka kommunkoncernens ekonomi under planperioden.

Finansiellt mål - Över nästkommande treårsperiod ska verksamhetens resultat inklusive utdelning från bolagen uppgå till minst 1 procent av skatteintäkter, utjämning och generella statsbidrag	Budget 2020	Plan 2021	Plan 2022
Verksamhetens resultat inklusive utdelning, mnkr.	91	93	97
1 procent av skatteintäkter, utdelning och generella statsbidrag, mnkr.	91	93	97

Det finansiella resultatmålet på 1 procent av skatteintäkterna 2020 innebär ett effektiviseringsbehov på 116 miljoner vilket motsvarar cirka 1,5 procent av nämndernas nettokostnad.

Ekonomiska nyckeltal - utveckling	2018	2019	2020	2021	2022
Nettokostnadernas andel av skatteintäkter, %	98,5%	99,6%	99,5%	99,5%	99,5%
Årlig ökning av skatteintäkter, %	4,4%	3,8%	2,8%	2,9%	3,7%
Årlig ökning av nettokostnader, %	7,1%	5,0%	2,7%	2,9%	3,7%
Finansnettos andel av skatteintäkter, %	1,8%	2,1%	1,8%	1,7%	1,6%
Verksamhetens resultat inkl. utdelning, andel av skatteintäkter, %	2,0%	0,9%	1,0%	1,0%	1,0%

Nettokostnadernas andel av skatteintäkterna 2020 uppgår till 99,5 procent. En kommun av Örebro kommuns storlek och med nuvarande investeringstakt bör över tid inte överstiga en nivå på 99 procent för att bibehålla en god ekonomisk hushållning.

Det arbete som påbörjats med att reducera investeringsprogrammet till en realistisk nivå för att kommunen och kommunkoncernen ska ha kapacitet för att genomföra investeringarna i den takt de planeras i investeringsprogrammet behöver fortsätta. Den ekonomiska planen genererar vid en 70-procentig självfinansieringsgrad ett investeringsutrymme på drygt 650 miljoner kronor.

Utdelning kommunala bolag

I ÖSB 2020 ingår utdelning från Örebro Rådhus på 46 miljoner kronor. Utdelningen jämfört med år 2019 sänks med 4 miljoner kronor.

Stadsrevisionen

Av kommunallagen framgår att det är Kommunfullmäktiges presidium, och inte Kommunstyrelsen som ska bereda förslaget till budget för Stadsrevisionen. I beräkningarna ingår det förslag till budgetram för 2020 för Stadsrevisionen som bereds av Kommunfullmäktiges presidium. Kommunstyrelsen tar dock inte för egen del ställning till budgetramen för Stadsrevisionen.

Planeringsförutsättningar för nämndernas budgetarbete

Kompensation för volymökningar

I driftbudgetramen för år 2020 kompenseras Programnämnd barn och utbildning med 60 miljoner kronor för förväntad volymökning inom förskola, grundskola och gymnasieskola samt 5 miljoner kronor för volymökning hyror.

Programnämnd social välfärd kompenseras med 23,7 miljoner kronor för volymökningar inom LSS/funktionsnedsatta. Medlen avser att täcka såväl nya gruppboenden som övriga volymökningar.

Medlen för volymökningar fördelas också till Programnämnd social välfärd för ökade kostnader inom socialtjänsten, 6 miljoner kronor.

Programnämnd samhällsbyggnad kompenseras för ökade driftkostnader till följd av investeringsprogrammet 6 miljoner kronor för objekt finansierade med riktade KS-medel samt 3 miljoner kronor för ökade driftkostnader till följd av exploateringsinvesteringar.

Kompensation för löneöversyn 2019 och 2020 samt indexuppräknings

I driftbudgetramarna för 2020 är kompensation utlagd för kvarvarande tre månaders kompensation för 2019 års löneöversyn. Detta innebär att kompensation utgick i ÖSB 2019 för 9 månader och fördelades till nämnderna i april 2019 medan resterande 3 månader kvarstår att kompensera år 2020. Kompensationen för nya lönenivåer från 1 april och 1 maj 2020 kommer kompenseras senare då beslut tagits kring Örebro kommuns lönestrategi.

Ytterligare medel för lönepolitiska prioriteringar finns reserverade inom Kommunstyrelsens utrymme för generella kostnadsökningar. Detta motsvarar full kompensation för nu kända och bedömda löneökningar.

Programnämnd barn och utbildning har tilldelats sammanlagt 3,4 miljoner kronor för ökade bidrag till fristående enheter som en följd av löneöversynerna.

Kompensation för övriga indexmässiga kostnadsökningar kommer att fördelas ut när underlag finns tillgängligt.

Upprustning och nybyggnation av skolor och äldreboenden samt övriga investeringar

I budgeten anslås sammanlagt 82,6 miljoner kronor för driftkostnadsökningar som konsekvens av investeringsprogrammet. Driftkostnadsökningarna uppkommer vid upprustning, utbyggnad samt nybyggnation av skolor, förskolor och vårdboenden men även kostnader för investeringar kopplat till den växande kommunen.

Kompensation för driftkostnadsökningar i samband med investeringar

Kommunstyrelsen, Vuxenutbildning- och arbetsmarknadsnämnden samt programnämnderna kompenseras för planerade driftkostnadsökningar för vissa investeringar i och med beslut av budget. Då investeringar inte genomförs i den takt som planerats, tidsplaner justeras eller andra oförutsedda händelser inträffar, anslås medel i samband med beslut om ÖSB men kvarhålls inom ramen för Kommunstyrelsens förfogande. När de beslutade investeringarna är genomförda och genererar driftkostnader överförs medel till respektive nämnd.

Finansiering av VA- och avfallsverksamhetens investeringar

Tekniska nämnden redovisar varje år förslag till investeringsbudget för VA- och avfallsverksamheten i kommunens investeringsprogram. Anslag för pågående investeringsobjekt kan efter prövning överföras till nästa år i samband med bokslutet. Finansiering av investeringar för VA- och avfallsverksamheterna sker med användning av avsatta medel, eget kapital eller internlån. Kommunstyrelsen ansvarar för all extern finansiering i form av likviditet, medelsplaceringar och lån för VA- och avfallsverksamheterna på samma sätt som för övriga verksamheter i kommunen. Ränta på verksamhetens likvidkonto/avräkningskonto motsvarar aktuell ränta på kommunens koncernkonto. Räntan på internlån motsvarar kommunens internränta som fastställs årligen, se Internränta nedan. Kommunstyrelseförvaltningens ekonomiavdelning svarar för beslut om internlån, efter ansökan från Tekniska nämnden, och tillämpning av interna villkor på likvida medel och internlån för VA- och avfallsverksamheten.

Internränta

Kommunens internränta fastställs den sista februari året innan aktuellt budgetår. Internräntan baseras på kommunkoncernens genomsnittliga ränta för långfristig låneskuld. Internräntan ska vara förhållandevis stabil, varför internräntan avrundas och noteras i steg om 0,25 procentenheter. Internräntan fastställs till 1,75 procent för år 2020 vilket är samma nivå som 2019.

Personalomkostnadspålägg

Det interna personalkostnadspålägget är 39,60 procent 2019. Det är 0,4 procent högre än kommunens kostnad för arbetsgivaravgifter, avtalsförsäkringar och kollektivavtalad pension. Mellanskillnaden ska finansiera kommunens gemensamma kostnader för medarbetarprogram och avgångspremier som handläggs av HR-avdelningen. För 2020 höjs personalomkostnadspålägget till 40,55 procent, en ökning på 0,95 procentenheter och förändringen förklaras av att fler anställda hamnar över taket 7,5 inkomstbasbelopp och genererar därmed en högre avgift för kollektivavtalad pension. I budgeten för 2020 är kompensationen för överhänget för 2019 kompenserat för det nya PO-pålägget.

Kompensationen för det ökade PO-pålägget 2020 för nuvarande lönenivå kommer att kompenseras i samband med 2020 års löneöversyn.

Tabellen visar de ekonomiska driftbudgetramarna för år 2020. En mer detaljerad redovisning av de ekonomiska ramarna finns i Bilaga 1.

Driftbudgetramar 2020

Driftnämnd/anslag, belopp i miljoner kronor	ÖSB 2019	ÖSB 2020
Summa nämnder	8 246,8	8 504,4
Programnämnd Barn- och utbildning	3 542,9	3 711,1
Programnämnd Social välfärd	3 084,1	3 175,8
Programnämnd Samhällsbyggnad	641,6	665,8
Vuxenutbildning- och arbetsmarknadsnämnd	543,8	527,6
Kommunledning	39,2	39,2
Kommunstyrelseförvaltning	384,8	374,5
Landsbygdsnämnd	6,2	6,2
Stadsrevision	3,9	3,9
Valnämnd	0,2	0,2
Utrymme för Kommunstyrelsen	351,2	361,0
Oförutsedda behov – kommunstyrelsen	13,0	13,0
Oförutsedda behov - KS utskott	1,6	1,6
Utrymme för överfört resultat	10,0	10,0
Utrymme för generella kostnadsökningar	200,4	213,8
Utrymme för kostnadsökningar investeringar ofördelat	116,2	82,6
Utrymme för kostnadsutjämnings effekter	0,0	37,0
Riktad omprövning hyra ofördelat	0,0	-4,0
Politiskt utrymme ospecificerat	10,0	7,0
Kommungemensamma verksamheter	251,7	245,6
Nerikes brandkår	82,1	84,6
Omställning och kompetens	10,0	10,0
Övrigt	25,7	23,5
Länsmusiken	42,7	43,7
Örebro Airport	16,7	16,7
Gemensamt	13,6	8,3
Örebrokompaniet	23,4	22,4
Facklig verksamhet	19,4	18,4
Utrymme för kompetensförsörjning	18,0	18,0
Kommungemensamma statsbidrag	-141,4	-131,4
Flyktingstatsbidrag	-87,1	-82,1
Maxtaxa BO	-54,3	-49,3
Finansiering	-205,4	-196,8
Personalförsäkringsnetto	-238,0	-244,0
Pensionskostnader	412,0	433,0
Semesterlöneskultförändringar	15,0	15,0
Kapitalkostnader	-304,6	-316,0
Försäljning tomträtter	-20,0	-20,0
Exploateringsintäkter	-70,0	-65,0
Avskrivning lån	0,2	0,2
Driftbudget totalt	8 502,8	8 782,7

Taxor och avgifter

I och med beslut om ÖSB 2020 fattas även beslut om hushållsavfallstaxor och taxa för vatten och avlopp. Övriga taxor är redan fastställda eller sker genom fastställd uppräkningsplan.

Hushållsavfallstaxan

Förslag till 2020 års hushållsavfallstaxa utgår ifrån 2019 års taxenivå. Förslaget tar hänsyn till förändringar så som ökade kostnader och miljöriktning för hantering. Ändringarna i taxan berör avfallsabonnemang för hemkompostering, slamtömning och ut- och hemtagning av container. Se Bilaga 3.

Taxa för vatten och avlopp

VA-verksamheten i Örebro finansieras till 100 procent av avgifter, uppdelat på bruks- och anläggningsavgifter. Bruksavgiften är baserad på vattenförbrukning och består av en fast och en rörlig del. Avgiften ska täcka VA-verksamhetens drift som också omfattar kapitalkostnader för verksamhetens investeringar i anläggningar och förnyelse.

Ökade kapital- och driftkostnader gör att den tekniska nämnden föreslår en höjning av brukningstaxan med 16 procent inför 2020. Utvärderingen av anläggningsavgiftens täckningsgrad visar att även den behöver höjas med 16 procent. Se Bilaga 4.

Bygglövsstaxa

I mars 2017 antogs en ny taxa för Byggnadsnämndens verksamhet, för den del som avser bygglov. I taxan inarbetades då även avgifter för utstakning och nybyggnadskarta, och smärre justeringar gjordes då digitaliseringen har medfört effektiviseringar i handläggningen. I april 2018 justerade timkostnaden i bygglövsstaxan, Ks 210/2018. Justeringen gjordes för att möta kostnadsutvecklingen för arbetet med bygglövsärenden. Taxan utvärderas kontinuerligt och uppdateras vid behov.

Detaljplanetaxa

Under 2018 justerades timkostnaden i detaljplanetaxan. Justeringen gjordes för att möta den kostnadsutveckling som sker för framtagandet av detaljplaner. I praktiken innebär inte ändring av timkostnad några större förändringar i taxan då den i huvudsak beror på andra faktorer än timkostnaden.

Avgifter för upplåtelse av offentlig platsmark

Kommunen får ta ut en ersättning för upplåtelse av offentlig plats som står under kommunens förvaltning, enligt 3 kap. 1 § ordningslagen. En sådan avgift ska vara skälig med hänsyn till ändamålet med upplåtelsen, nyttjarens fördel av denna, kommunens kostnader med anledning av upplåtelsen och övriga omständigheter. Det aktuella beslutet om avgifter för upplåtelse av offentlig plats togs 2013 och inför budgetåret 2020 föreslår Tekniska nämnden kommunfullmäktige höja avgifterna. Se Bilaga 5.

Lantmäteritaxa

Inom den kommunala lantmäterimyndigheten (KLM Örebro) baseras avgiften på ett belopp per timme efter den tid som lagts ned för handläggning av förrättningen. Under 2018 uppdaterades timkostnaden för KLM Örebro till 1 150kr/timme för förrättningsassistenter, biträdande handläggare, beredande förrättningslantmätare samt kart- och mätningenjörer. För KLM Örebros förrättningslantmätare uppdaterades avgiften till 1 500kr/timme. Timkostnaden uppdaterades för att stämma överens och täcka de kostnader som verksamheten har för att ta fram en förrättning.

Taxor inom miljöområdet

Örebro kommuns taxa för provning och tillsyn enligt miljöbalken baseras på en modell som Sveriges kommuner och landsting (SKL) har tagit fram och gäller från och med 2019-01-01, Ks 940/2018. Övriga taxor inom miljöområdet beslutades 2018:

- Taxa för tillsynsverksamhet enligt lagen om elektroniska cigaretter och påfyllningsbehållare (Ks 41/2018)
- Taxa för tillsyn inom strålskyddslagens område (Ks 942/2018)

- Taxa för kontrollverksamhet enligt lagen om handel med vissa receptfria läkemedel (Ks 943/2018)
- Taxa för tillsynsverksamhet enligt alkohollagens område för folköl (Ks 944/2018)
- Taxa för anmälan och tillsyn enligt tobakslagen (Ks 945/2018).

Social välfärds taxor 2020

Avgifter inom området räknas årligen upp med omsorgsprisindex (OPI). Maxavgiften och minimibeloppet beräknas enligt socialtjänstlagen och dess nivå påverkas därmed av prisbasbeloppet. Programnämnd social välfärd beslutar årligen om avgiftsomräkningen. Det kommer även framöver att ske viss fortsatt utredning av taxorna inom programområdet.

Investeringsprogram 2020–2023

Örebro kommuns investeringsprogram

Kommunens investeringsprogram belyser driftkostnadskonsekvenserna av planerade investeringar, oavsett finansieringsalternativ (egen eller extern finansiering/förhyrning). Fastighetsinvesteringarna sker i huvudsak av kommunens egna bolag och blir inte en investeringsutgift i kommunen.

Det är nämndernas ansvar att säkerställa finansieringen av eventuella ökade driftkostnader innan en investering (eller förhyrning) påbörjas. Driftbudgetmedel för påbörjade objekt kommer inte att beviljas i efterhand.

I samband med beslutet om 2019 års investeringsprogram med plan för 2020–2022 gav Kommunfullmäktige i uppdrag att reducera investeringsprogrammet med fem procent år 2019 och 15 procent för respektive år 2020–2022. Totalt har 2019 års investeringsprogram reducerats med 622 miljoner kronor, varav 67 miljoner är skattefinansierat, 96 miljoner taxefinansierat, 479 miljoner utgör investeringar i kommunal verksamhet av de kommunala bolagen. Därutöver ökades anslaget till privata fastighetsägare som gör investeringar i kommunal verksamhet med 20 miljoner. Som konsekvens av det politiska uppdraget har investeringarna i den skattefinansierade verksamheten minskat med 1 611 miljoner kronor (vilket motsvarar 24,5 procent) och driftkostnaderna minskat med 168 miljoner kronor (vilket motsvarar 26,2 procent) åren 2019–2022.

I investeringsprogrammet 2020–2023, som finns som bilaga till förslaget till ÖSB, föreslås en total investeringsutgift för 2020 om 1 842 miljoner kronor. Cirka 40 procent av utgifterna (732 miljoner kronor) förväntas uppstå i de kommunala bolagen. Av investeringarna i kommunen (1 110 miljoner kronor) avser 436 miljoner kronor den skattefinansierade verksamheten, 488 miljoner taxefinansierad verksamhet och 225 miljoner exploateringsverksamheten.

Barn och utbildning

Enligt befolkningsprognosen blir antalet invånare i åldersgruppen 1–18 år allt fler under planperioden, vilket medför behov av utökade lokalresurser till förskola, grundskola och gymnasieskola. Elevunderlaget inom gymnasieskolan ökar nu, efter flera år med minskande elevkullar. Dessutom finns det ett fortsatt behov att åtgärda eftersatt underhåll och anpassa lokaler efter tillgänglighets- och myndighetskrav.

Kostnaderna för hyra av lokaler bedöms öka kraftigt under planperioden. De om- och nybyggda lokalerna som programområdet planerar för är dyrare än de lokaler som programområdet förhyr idag. Eftersom hyran för de kommunala lokalerna ökar måste kommunen kompensera de fristående huvudmännen för motsvarande ökning i ersättningen till fristående förskolor och skolor. Utöver hyran tillkommer också ökade driftkostnader såsom personalkostnader och övriga kostnader.

Social välfärd

Prognosen visar att det från och med nu finns behov att bygga ut antalet platser på vård- och omsorgsboenden, framför allt inom spannet fyra till åtta år. Inom Förvaltningen för funktionsstöd finns akut behov av nya gruppboendestäder under den närmaste fyraårsperioden för att hantera den befintliga kön av personer som har beviljats biståndsbeslut enligt LSS. Planeringen framåt är två nya grupp-/serviceboendestäder per år (för 2021 tre grupp-

/servicebostäder) för bostadsbeslut både enligt Lagen om stöd och service (LSS) och Socialtjänstlagen (SoL).

För att säkra tryggheten på vård- och omsorgsboenden och LSS-boenden pågår inom programområdet en omfattande utbyggnad av brandskyddsåtgärder. Kostnaden för de planerade och beslutade åtgärderna kring förstärkt brandskydd har ökat i förhållande till vad som avsatts i investeringsprogrammet på grund av den överhettning som under en period rått i byggbranschen. När marknaden nu ser ut att svalna tas ett omtag och en långsiktig planering för LSS-boenden har tagits fram.

Samhällsbyggnad

Programområde samhällsbyggnad har tagit fram förslag på investeringsplan för 2020–2023 för områdena Trafik och miljö, Park och gata, Fritid och kultur, Mark och fastighet samt VA och avfall. Planen har tagits fram i enlighet med uppdraget om att reducera tidigare investeringsplaner 2019–2022 motsvarande 5 procent för 2019 och 15 procent för åren 2020–2022. I och med detta uppdrag har i stort sett inga nya objekt tillkommit eller belopp utökats åren 2020–2022.

Inom city och stadsmiljö fortsätter satsningar på god offentlig miljö i tätortens olika delar, samt även i de mindre tätorterna. Några av de större objekten att lyfta fram i närtid är Vasaplatsen och Å-stråket, som är en investering kopplat till Kulturkvarteret och Fisktorget. Utöver det planeras för ett flertal olika stadsmiljöåtgärder, exempelvis Aspholmen och Bromsplan.

Inom trafik omfattas investeringarna av trafikinvesteringar för att öka tillgängligheten, trafiksäkerheten och attraktiviteten för alla transportslag. Gång- och cykelåtgärder är under 2020 det största investeringsområdet, både sett till investeringsvolym, men även till antalet objekt. Investeringsplanen innehåller även ombyggnader av gator för samtliga transportslag, så som skapande av nya länkar för biltrafiken och omvandling av stadsnära trafikleder till stadsgator. Det finns objekt för utveckling av Örebro stationsområden kopplade till järnväg och tågtrafik. Kollektivtrafikåtgärder finns angivna, så som hållplatsutbyggnader, åtgärder för tryggare resa men också större åtgärder för en framtida mer effektiv kollektivtrafik enligt konceptet Bus Rapid Transit. Trafikinvesteringsobjekten syftar till att försöka nå målen i Trafikprogrammet och prioritera investeringar som gynnar gång-, cykel- och kollektivtrafik. På så vis kan framkomligheten i staden bibehållas när staden växer samt skapa ett mer inkluderande och hållbart transportsystem för kommunen. Några av de större objekten att lyfta fram inom planeringsperioden är ombyggnad av Hertig Karls Allé, Södra Station samt flertal åtgärder inom mindre och större gång- och cykelåtgärder, huvudcykelstråk samt öppnande av gator.

Inom naturvårdsinventeringar är målsättningen att utveckla ekologiskt värdefulla områden med en tydlig funktion för rekreation, folkhälsa, biologisk mångfald och attraktionskraft. Investeringarna är nära kopplade till några av de övergripande målen i Naturplanen såsom levande landskap och människan i centrum. Naturvården har ett flertal större ”potter” för att jobba samlat med investeringar vilka är Natur för alla, Attraktiv landsbygd – utveckling av friluftsliv och naturturism, Säkerställa ett rikt natur- och kulturlandskap, Kompensationsprincipen, Förstärkning av den gröna infrastrukturen samt Vatteninvesteringar.

Inom park- och gatuinvesteringar avses investeringar i exempelvis parker, träd, lekplatser, gator, gång- och cykelvägar, gatubelysning, trafiksignaler broar och tunnlar där målet med investeringarna är att säkra en trevlig, trygg och ren stad med säkra och goda kommunikationer samt offentliga miljöer som är tillgängliga för alla. En stor post de närmaste åren är utbyte av gatubelysningen till LED armaturer som innebär att vi kan spara cirka 1 miljon kr/år i driftkostnader. Några av de större återkommande investeringspotterna inom park och gata utgörs för perioden av trafiksäkerhetsobjekt, reinvestering i Örebro parker, upprustning av cirka 10 lekplatser per år, träd på Hertig Karls Allé, förnyelse och

komplettering av gatubelysning samt komplettering för energibesparing, investering i broar och tunnlar och asfaltsunderhåll.

Fritidsnämnden lyfter i sin investeringsplan för 2020–2023 fram Rosta gärde/Hästhagen: omklädningsrum och toalett samt Motionsspår: underhållsbehov och tryggare belysning som de två främsta investeringarna för perioden. Kulturnämndens investeringsplan för 2020–2023 lyfter fram Kultur- och fritidscenter i Södra Ladugårdsängen samt utbyggnad av sorteringsverk i Stadsbiblioteket i samband med kommande flytt till Kulturkvarteret 2020 som två av de främsta investeringarna för kommande period.

Samtliga förslag till investeringar inom avfallsverksamheten syftar till att ge örebroarna en hållbar och tillgänglig avfallshantering som motiverar och gör det enkelt att sortera på rätt sätt och åtgärder om 39 miljoner kronor lyfts fram fördelade över åren 2020–2027. Investeringsbehovet för åren 2020–2027 är idag svårt att uppskatta då det kommande lagförslaget efter den genomförda avfallsutredningen ännu inte har presenterats.

Föreslagna investeringar för VA-verksamheten bidrar till att uppnå fastställda mål. Investeringarna är nödvändiga för att bibehålla och förbättra kvaliteten och leverera långsiktigt hållbara vattentjänster till örebroarna. Föreslagna investeringarna i ledningsnät och anläggningar ger ökade kapitalkostnader vilket bidrar till eventuella behov av taxehöjningar. Investeringskostnaderna i exploateringsområden inklusive omvandlingsområden finansieras av anläggningsavgifter.

Exploateringsinvesteringar i allmän platsmark finns med i investeringsprogrammet 2020–2023. Dessa investeringar är självfinansierade och finansieras via köpeskillingar och exploateringsbidrag. Kommunens samlade arbetssätt, Örebromodellen, innebär dock att infrastrukturen byggs innan marken säljs.

Vuxenutbildning och arbetsmarknad

Investeringsprogrammet för Vuxenutbildnings- och arbetsmarknadsnämnden motsvarade en årlig pott för inventarieinvesteringar på 3,8 miljoner kronor. Driftskostnadskonsekvenser av investeringarna hanteras inom befintlig rambudget.

Kommunstyrelseförvaltningen

Trots planer på utökat användande av tjänster för molnlagring och konsolidering av system med anledning av införandet av Office 365, finns ett fortsatt investeringsbehov, i nivå med 2019 års investeringsprogram, för att vidmakthålla aktuell datakommunikationsnivå. Det ökade användandet av molntjänster ställer högre krav på god datakommunikation och den digitala infrastrukturen är en grundläggande förutsättning för att effektiviseringar genom nya arbetssätt ska kunna genomföras. Reduceringar i investeringsprogrammet blir en utmaning i arbetet att säkerställa en fortsatt god datakommunikation och det är av stor vikt att risk- och konsekvensanalys genomförs.

Exploatering av mark

Örebro kommun har präglats av stark tillväxt både vad gäller befolkningsökning och antal nya arbetstillfällen. Detta ställer stora krav på snabb utbyggnad av infrastruktur för att möjliggöra byggandet av nya bostäder och arbetsplatser. Under 2020 fortsätter genomförandet av flera stora exploateringsobjekt i bland annat områdena Heden, Palmbohult, Norra Marieberg och Tybbleängen. För närvarande pågår genomförandet av cirka 100 exploateringsobjekt för både verksamheter och bostäder. Planerade exploateringsinvesteringar ingår i investeringsprogrammet från och med reviderat investeringsprogram 2019 med plan för 2020–2023 (Ks 679/2019), där även driftkostnadskonsekvenser i form av kapitalkostnader framgår. Då dessa investeringar är självfinansierade, och finansierar avskrivningarna via

exploateringsresultatet, så går det inte att reducera denna investeringsvolym för att finansiera andra investeringar i programmet.

Påverkan på ekonomin

Exploateringsobjektens kostnader kan delas in i två kategorier. Ena kategorin klassificeras som omsättningstillgång, och avräknas försäljningsintäkten när resultatet beräknas. Den andra kategorin, som finansieras via försäljningspriset eller exploateringsbidrag, klassificeras som anläggningstillgång och avser investering i allmän platsmark. Investeringskostnad delas upp på flera år i takt med värdeminskningen, avskrivningar.

Det är viktigt att notera att exploateringsresultatet ska finansiera investeringarnas avskrivningar kommande år. Intäkten som finansierar investeringsutgiften, utbetalningen, redovisas i sin helhet vid försäljningen alternativt när intäktskriteriet är uppfyllt enligt exploateringsavtalet, medan kostnaderna för investeringsavskrivningar redovisas i resultatet under många år framöver. Budgeterad reavinst, exklusive avskrivningar, är 65 miljoner kronor årligen. Budgetnivån beslutas utifrån prognoser om försäljningsintäkter och ska inte innebära att exempelvis markpriset höjs för att klara budgetkravet. Kostnaderna för avskrivningar kommer att öka under åren framöver i takt med att fler investeringar blir klara och genererar nya avskrivningar.

Bedömning av likviditetspåverkan för exploateringsobjekten

Exploateringsobjektens likviditetspåverkan förväntas bli ett inkomstöverskott då objekten till största del redovisar ett överskott vid slutavräkning. Mellan åren kan stora skillnader uppstå mellan storleken på inkomster och utgifter, och osäkerheten när inkomsterna faller ut i tiden är stor. Prognosen för likviditetspåverkan visar ett likviditetsöverskott om totalt 932 miljoner kronor från 2020 och framåt för de i dagsläget planerade exploateringsobjekten, varav ett antal ännu inte har en detaljplan som vunnit laga kraft.

Likviditetsprognos pågående exploateringsobjekt år 2020 och framåt, belopp i miljoner kronor				
Inkomst	Utgift	Investering	Exploateringsbidrag	Likviditetsöverskott
1 642	-73	-699	62	932

Försäljning av tomter i samband med exploatering från 2020 och framåt prognostiseras att uppgå till 1 642 miljoner kronor och återstående kostnader uppgår till 772 miljoner kronor, varav 699 miljoner kronor avser investeringar i allmän platsmark. Därutöver beräknas bidrag från exploateringsavtal att erhållas med 62 miljoner kronor.

Örebro kommuns nämnders grunduppdrag

Programnämnd barn och utbildning

Uppdrag

Programnämnd barn och utbildning ansvarar för att tillse att barn och unga i Örebro kommun ges möjlighet till barnomsorg och utbildning oavsett utförare, för myndighetsutövning samt för kvalitetsutveckling inom området.

Nämnden ska verka för att skollagstiftningens mål kan uppfyllas och ska utöva tillsyn över enskilda förskolor, fritidshem, och pedagogisk omsorg samt svara för insyn i skolor. Vidare ansvarar nämnden för det kommunala aktivitetsansvaret och Riksgymnasiet för döva och hörselskadade och Riksgymnasiesärskolan för döva och hörselskadade samt den fritidsverksamhet som bedrivs för eleverna i dessa gymnasier.

Programnämnden ansvarar för att inom sitt kompetensområde arbeta för en ekologiskt, ekonomiskt och socialt långsiktigt hållbar utveckling i Örebro.

Programnämnden ansvarar också för att inom programområdet ange budgetförutsättningar, fördela resurser, och säkerställa ekonomisk uppföljning. Nämnden ska finansiera både råd och stöd till elever och stöd för skolutveckling, oavsett utförare, ansvarar för interkommunala skolfrågor och för att beställa skolskjuts och elevresor.

Vidare ansvarar nämnden för styrdokument och verksamhetsstyrning, lokalförsörjningsplanering, ägande och utveckling av IT-system inom programområdet, intern kontroll och att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredsställande sätt.

Nämnden ska också främja kontakt och dialog med medborgare, följa samhällsutvecklingen och samordna insatser för samverkan med lokala, regionala och nationella aktörer.

Förskolenämnden

Uppdrag

Förskolenämnden ansvarar för kommunens förskolor, öppna förskolor, barnomsorg under tid då förskola inte kan erbjudas samt pedagogisk omsorg som erbjuds istället för förskola.

Nämnden ska säkerställa att förskolan stimulerar barns utveckling och lärande samt erbjuder barnen en trygg omsorg, och att verksamheten utgår ifrån att alla barn har samma rättigheter och lika värde. Barnets bästa ska komma i främsta rummet och nämnden ska arbeta förebyggande genom samverkan med andra aktörer.

Förskolenämnden ansvarar för att inom sitt kompetensområde arbeta för en ekologiskt, ekonomiskt och socialt långsiktigt hållbar utveckling i Örebro, och nämnden har ett arbetsgivar- och arbetsmiljöansvar inom sitt verksamhetsområde. Verksamheten ska bedrivas i enlighet med de styrdokument, förutsättningar och den resursfördelning som Kommunfullmäktige, Kommunstyrelsen och Programnämnd barn och utbildning har beslutat, de föreskrifter som kan finnas i lag eller förordning samt bestämmelser i nämndens reglemente. Nämnden ska säkerställa att den interna kontrollen är tillräcklig och att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredsställande sätt.

Grundskolenämnden

Uppdrag

Grundskolenämnden ansvarar för kommunens grundskolor, grundsärskolor, öppen fritidsverksamhet, omsorg under tid då fritidshem inte erbjuds samt pedagogisk omsorg som erbjuds istället för fritidshem. Grundskolenämnden ansvarar för kommunens köksanläggningar och för produktion av kost. Nämnden ansvarar även för att förse skolor med modersmålslärare och studiehandledare.

Nämnden ska säkerställa att skolan ger eleverna kunskaper och värden och utvecklar elevernas förmåga att tillägna sig dessa, och att verksamheten utgår ifrån att alla barn har samma rättigheter och lika värde. Barnets bästa ska komma i främsta rummet och nämnden ska arbeta förebyggande genom samverkan med andra aktörer. Grundskolenämnden ansvarar för myndighetsutövning enligt skollagen och för att det finns skolbibliotek samt hälso- och sjukvård inom verksamhetsområdet.

Grundskolenämnden ansvarar för att inom sitt kompetensområde arbeta för en ekologiskt, ekonomiskt och socialt långsiktigt hållbar utveckling i Örebro, och nämnden har ett arbetsgivar- och arbetsmiljöansvar inom sitt verksamhetsområde. Verksamheten ska bedrivas i enlighet med de styrdokument, förutsättningar och den resursfördelning som Kommunfullmäktige, Kommunstyrelsen och Programnämnd barn och utbildning har beslutat, de föreskrifter som kan finnas i lag eller förordning samt bestämmelser i nämndens reglemente. Nämnden ska säkerställa att den interna kontrollen är tillräcklig och att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredsställande sätt.

Gymnasienämnden

Uppdrag

Gymnasienämnden ansvarar för kommunens gymnasieskolor, gymnasiesärskolan samt Riksgymnasium för döva och hörselskadade, Riksgymnasiesärskola och den fritidsverksamhet som bedrivs för gymnasieelever.

Nämnden ska säkerställa att skolan ger eleverna en grund för yrkesverksamhet och fortsatta studier samt för personlig utveckling och ett aktivt deltagande i samhället i övrigt, och att verksamheten utgår ifrån att alla barn och unga har samma rättigheter och lika värde. Gymnasienämnden ansvarar för myndighetsutövning enligt skollagen, för att det finns skolbibliotek, hälso- och sjukvård inom verksamhetsområdet och för att bistå Programnämnd barn och utbildning med det kommunala aktivitetsansvaret.

Gymnasienämnden ansvarar för att inom sitt kompetensområde arbeta för en ekologiskt, ekonomiskt och socialt långsiktigt hållbar utveckling i Örebro, och nämnden har ett arbetsgivar- och arbetsmiljöansvar inom sitt verksamhetsområde. Verksamheten ska bedrivas i enlighet med de styrdokument, förutsättningar och den resursfördelning som Kommunfullmäktige, Kommunstyrelsen och Programnämnd barn och utbildning har beslutat, de föreskrifter som kan finnas i lag eller förordning samt bestämmelser i nämndens reglemente. Nämnden ska säkerställa att den interna kontrollen är tillräcklig och att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredsställande sätt.

Programnämnd social välfärd

Uppdrag

Programnämnd social välfärd ansvarar för att det finns ett utbud av välfärdstjänster inom programområdet oavsett utförare av tjänsten ska utfärda kvalitetskriterier för utförande av kommunalt finansierade tjänster.

Utbudet av utförare ska säkras, förfrågningsunderlag tas fram för de utförare som vill etablera sig enligt lagen om valfrihetssystem (LOV) och avtal tecknas med privata utförare samt avtals- och kvalitetsuppföljningar av utförare ska genomföras.

Nämnden ansvarar för myndighetsutövning avseende bistånd enligt socialtjänstlagen inom vård- och omsorgsområdet, insatser inom LSS samt myndighetsutövning enligt lagen om bostadsanpassning, samt utöva ledningen av hälso- och sjukvård för samtliga definierade utförare inom vård- och omsorgsområdet.

Programnämnden ansvarar för att verka för att socialtjänstlagens mål kan uppfyllas och en god kommunal hälso- och sjukvård samt för att inom sitt kompetensområde arbeta för en ekologiskt, ekonomiskt och socialt långsiktigt hållbar utveckling i Örebro.

Programnämnden ansvarar också för att inom programområdet ange budgetförutsättningar, fördela resurser, och säkerställa ekonomisk uppföljning. Nämnden ska beställa särskild kollektivtrafik, såsom färdtjänst, riksfärdtjänst och resor till och från daglig verksamhet, samt handha frågor om bidrag och andra insatser för föreningar som är verksamma inom det sociala området. Vidare ansvarar nämnden för styrdokument och verksamhetsstyrning, lokalförsörjningsplanering, ägande och utveckling av IT-system inom programområdet, intern kontroll och att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredsställande sätt.

Nämnden ska också främja kontakt och dialog med medborgare, följa samhällsutvecklingen och samordna insatser för samverkan med lokala, regionala och nationella aktörer.

Funktionsstödsnämnden

Uppdrag

Funktionsstödsnämnden ansvarar för insatser i egen regi enligt lagen om stöd och service till vissa personer med funktionsnedsättning (LSS). Nämnden utför även insatser inom service, vård och omsorg enligt socialtjänstlagen (SoL) till personer med funktionsnedsättning. Nämnden ska utöva ledningen av hälso- och sjukvård inom sitt verksamhetsområde.

Funktionsstödsnämnden ansvarar för att inom sitt kompetensområde arbeta för en ekologisk, ekonomisk och social långsiktigt hållbar utveckling i Örebro, och nämnden har ett arbetsgivar- och arbetsmiljöansvar inom sitt verksamhetsområde. Verksamheten ska bedrivas i enlighet med de styrdokument, förutsättningar och den resursfördelning som Kommunfullmäktige, Kommunstyrelsen och Programnämnd social välfärd har beslutat, de föreskrifter som kan finnas i lag eller förordning samt bestämmelser i nämndens reglemente. Nämnden ska säkerställa att den interna kontrollen är tillräcklig och att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredsställande sätt.

Socialnämnden

Uppdrag

Socialnämnden fullgör, dels kommunens uppgifter inom socialtjänsten med undantag för de uppgifter som ålagts Programnämnd social välfärd, Vårdboendenämnd, Hemvårdsnämnd, Funktionsstödsnämnden samt Vuxenutbildnings- och arbetsmarknadsnämnden, dels de uppgifter i övrigt som enligt lag handhas av socialnämnd.

Socialnämnden ansvarar också för råd och anvisningar till skuldsatta enligt skuldsaneringslagen, kommunens yttrande till Försvarsmakten vid antagande av hemvärnsman, att i vissa situationer ordna gravsättning samt för ensamkommande barn och unga.

Socialnämnden ansvarar för att inom sitt kompetensområde arbeta för en ekologisk, ekonomisk och social långsiktigt hållbar utveckling i Örebro, och nämnden har ett arbetsgivar- och arbetsmiljöansvar inom sitt verksamhetsområde. Verksamheten ska bedrivas i enlighet med de styrdokument, förutsättningar och den resursfördelning som Kommunfullmäktige, Kommunstyrelsen och Programnämnd social välfärd har beslutat, de föreskrifter som kan finnas i lag eller förordning samt bestämmelser i nämndens reglemente. Nämnden ska säkerställa att den interna kontrollen är tillräcklig och att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredsställande sätt.

Hemvårdsnämnden

Uppdrag

Hemvårdsnämnden utför insatser i egen regi för service, vård och omsorg i ordinärt boende för de människor som på grund av ålder, sjukdom eller fysisk funktionsnedsättning har behov av sådana insatser. Nämnden svarar därutöver för ett förebyggande arbete för alla äldre och nämnden utövar även ledningen av hälso- och sjukvården inom sitt verksamhetsområde.

Hemvårdsnämnden ansvarar för att inom sitt kompetensområde arbeta för en ekologisk, ekonomisk och social långsiktigt hållbar utveckling i Örebro, och nämnden har ett arbetsgivar- och arbetsmiljöansvar inom sitt verksamhetsområde. Verksamheten ska bedrivas i enlighet med de styrdokument, förutsättningar och den resursfördelning som Kommunfullmäktige, Kommunstyrelsen och Programnämnd social välfärd har beslutat, de föreskrifter som kan finnas i lag eller förordning samt bestämmelser i nämndens reglemente. Nämnden ska säkerställa att den interna kontrollen är tillräcklig och att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredsställande sätt.

Vårdboendenämnden

Uppdrag

Vårdboendenämnden utför insatser i egen regi för service, vård och omsorg i särskilt boende för de människor som på grund av ålder, sjukdom eller fysisk funktionsnedsättning har behov av sådana insatser. Nämnden utövar även ledningen av hälso- och sjukvården inom sitt verksamhetsområde.

Vårdboendenämnden ansvarar för att inom sitt kompetensområde arbeta för en ekologisk, ekonomisk och social långsiktigt hållbar utveckling i Örebro, och nämnden har ett arbetsgivar- och arbetsmiljöansvar inom sitt verksamhetsområde. Verksamheten ska bedrivas i enlighet med de styrdokument, förutsättningar och den resursfördelning som Kommunfullmäktige, Kommunstyrelsen och Programnämnd social välfärd har beslutat, de föreskrifter som kan finnas i lag eller förordning samt bestämmelser i nämndens reglemente. Nämnden ska säkerställa att den interna kontrollen är tillräcklig och att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredsställande sätt.

Överförmyndarnämnden

Uppdrag

Överförmyndarnämnden ansvarar för tillsyn över förmyndares, förvaltares och gode mäns uppdrag.

Nämnden fullgör överförmyndares uppgifter enligt föräldrabalken samt uppgifter som enligt författning handhas av överförmyndare eller överförmyndarnämnd.

Överförmyndarnämnden ansvarar för att inom sitt kompetensområde arbeta för en ekologisk, ekonomisk och social långsiktigt hållbar utveckling i Örebro, och nämnden har ett arbetsgivar- och arbetsmiljöansvar inom sitt verksamhetsområde. Verksamheten ska bedrivas i enlighet med de styrdokument, förutsättningar och den resursfördelning som Kommunfullmäktige, Kommunstyrelsen och Programnämnd social välfärd har beslutat, de föreskrifter som kan finnas i lag eller förordning samt bestämmelser i nämndens reglemente. Nämnden ska säkerställa att den interna kontrollen är tillräcklig och att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredsställande sätt.

Programnämnd samhällsbyggnad

Uppdrag

Programnämnd samhällsbyggnad ansvarar för kommunens fysiska översiktsplanering (PBL), trafikplanering samt för förebyggande miljöarbete i samverkan med Miljönämnden.

Programnämnden äger kommunens markreserv och exploateringsfastigheter och ansvarar för köp, försäljning, byte, fastighetsreglering, expropriation eller inlösen med stöd av PBL samt för upplåtelse av tomträtt (allt ovan med förbehåll för Kommunfullmäktiges och Kommunstyrelsens rätt att överlåta och förvärva fastigheter för en köpeskilling som överstiger 15 Mnr).

Programnämnden ansvarar för fritids- och kulturpolitiken samt ska arbeta för en ekologiskt, ekonomiskt och socialt långsiktigt hållbar utveckling i Örebro.

Programnämnden ansvarar också för att inom programområdet ange budgetförutsättningar, fördela resurser, och säkerställa ekonomisk uppföljning. Vidare ansvarar nämnden för styrdokument och verksamhetsstyrning, lokalförsörjningsplanering, ägande och utveckling av IT-system inom programområdet, intern kontroll och att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredsställande sätt och nämnden har arbetsgivar- och arbetsmiljöansvar inom sitt verksamhetsområde.

Nämnden ska också främja kontakt och dialog med medborgare, följa samhällsutvecklingen och samordna insatser för samverkan med lokala, regionala och nationella aktörer.

Byggnadsnämnden

Uppdrag

Byggnadsnämnden ansvarar för kommunens plan- och byggverksamhet samt de övriga uppgifter som ska fullgöras av den kommunala nämnden inom byggnadsväsendet. Nämnden har ansvar för prövning av ansökningar om planbesked, ersättning för gatukostnader med mera, tillsyn av gaturenhållning och skyltning, namnsättning av stadsdelar och områden. Vidare ansvarar nämnden för prövning av ärenden om strandskyddsdispens och tillsyn över strandskyddsområdena samt dispenser kring kulturresevat. Nämnden ansvarar också för namnsättning av stadsdelar och områden.

Byggnadsnämnden ansvarar för att inom sitt kompetensområde arbeta för en ekologisk, ekonomisk och social långsiktigt hållbar utveckling i Örebro, och nämnden har ett arbetsgivar- och arbetsmiljöansvar inom sitt verksamhetsområde. Verksamheten ska bedrivas i enlighet med de styrdokument, förutsättningar och den resursfördelning som Kommunfullmäktige, Kommunstyrelsen och Programnämnd samhällsbyggnad har beslutat, de föreskrifter som kan finnas i lag eller förordning samt bestämmelser nämndens reglemente. Nämnden ska säkerställa att den interna kontrollen är tillräcklig och att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredsställande sätt.

Fritidsnämnden

Uppdrag

Fritidsnämnden ska ta initiativ för att påverka kommunens fritids- och idrottspolitik och förutsättningarna för att utvecklingen av kommunens friluftsliv. Nämnden ansvarar också för aktiviteter och evenemang inom fritidsområdet och för att främja breddidrotten. Nämnden ansvarar vidare för handhavande av frågor om bidrag och andra insatser för föreningar, att handha frågor enligt lotterilagstiftningen och för drift av anläggningar för fritid, idrott och bad.

Fritidsnämnden ansvarar för att inom sitt kompetensområde arbeta för en ekologisk, ekonomisk och social långsiktigt hållbar utveckling i Örebro, och nämnden har ett arbetsgivar- och arbetsmiljöansvar inom sitt verksamhetsområde. Verksamheten ska bedrivas i enlighet med de styrdokument, förutsättningar och den resursfördelning som Kommunfullmäktige, Kommunstyrelsen och Programnämnd samhällsbyggnad har beslutat, de föreskrifter som kan finnas i lag eller förordning samt bestämmelser i nämndens reglemente. Nämnden ska säkerställa att den interna kontrollen är tillräcklig och att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredsställande sätt.

Kulturnämnden

Uppdrag

Kulturnämnden ska ta initiativ för att påverka kommunens kulturpolitik genom insatser på kulturområdet. Nämnden ansvarar också för kommunens innehav av konst, drift av kulturlokaler, Kulturskolan, folkbibliotek, fritidsgårdar, barn och särskolekolonier samt bidrag och andra insatser för till exempel föreningar och studieförbund. Nämnden ansvarar vidare för kommungemensam ungdomsverksamhet med den samordning som krävs för förebyggande ungdomsarbete, att genom biblioteken bistå kommunens servicecenter i att ge samhällsvägledning till medborgarna samt att stödja och samordna arbetet med lokal områdesutveckling.

Kulturnämnden ansvarar för att inom sitt kompetensområde arbeta för en ekologisk, ekonomisk och social långsiktigt hållbar utveckling i Örebro, och nämnden har ett arbetsgivar- och arbetsmiljöansvar inom sitt verksamhetsområde. Verksamheten ska bedrivas i enlighet med de styrdokument, förutsättningar och den resursfördelning som Kommunfullmäktige, Kommunstyrelsen och Programnämnd samhällsbyggnad har beslutat, de föreskrifter som kan finnas i lag eller förordning samt bestämmelser i nämndens reglemente. Nämnden ska säkerställa att den interna kontrollen är tillräcklig och att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredsställande sätt.

Miljönämnden

Uppdrag

Miljönämnden ansvarar för prövning och tillsyn beträffande miljö- och hälsoskyddsområdet enligt miljöbalken. Nämnden ansvarar också för kommunens uppgifter enligt livsmedelslagen, tobakslagen, alkohollagen, smittskyddslagen, lagen om detaljhandel med vissa receptfria läkemedel, lagen om sprängämnesprekursorer och lagen om elektroniska cigaretter och påfyllnadsbehållare. Nämnden är också huvudman för den kommunala lantmäterimyndigheten.

Miljönämnden ansvarar för att inom sitt kompetensområde arbeta för en ekologisk, ekonomisk och social långsiktigt hållbar utveckling i Örebro, och nämnden har ett arbetsgivar- och arbetsmiljöansvar inom sitt verksamhetsområde. Verksamheten ska bedrivas i enlighet med de styrdokument, förutsättningar och den resursfördelning som Kommunfullmäktige, Kommunstyrelsen och Programnämnd samhällsbyggnad har beslutat, de föreskrifter som kan finnas i lag eller förordning samt bestämmelser i nämndens reglemente. Nämnden ska säkerställa att den interna kontrollen är tillräcklig och att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredsställande sätt.

Tekniska nämnden

Uppdrag

Tekniska nämnden äger och förvaltar gator, vägar, torg, parker och annan allmän platsmark samt sina egna specialfastigheter för vattenverk, avloppsverk och avfallsverk. Nämnden är väghållare och ansvarar för trafikfrågor enligt lagen om nämnder för vissa trafikfrågor samt för trafiksäkerhetsfrågor.

Tekniska nämnden ansvarar vidare för parkeringstillstånd för rörelsehindrade och förflyttning av fordon i vissa fall. Nämnden ansvarar för vatten- och avloppsanläggning samt för avfallshanteringen och kommunens fordon. Nämnden äger och ansvarar för utbyggnaden av infrastruktur i form av tomrör för att möjliggöra utbyggnad av stamnät.

Tekniska nämnden ansvarar för att inom sitt kompetensområde arbeta för en ekologisk, ekonomisk och social långsiktigt hållbar utveckling i Örebro, och nämnden har ett arbetsgivar- och arbetsmiljöansvar inom sitt verksamhetsområde. Verksamheten ska bedrivas i enlighet med de styrdokument, förutsättningar och den resursfördelning som Kommunfullmäktige, Kommunstyrelsen och Programnämnd samhällsbyggnad har beslutat, de föreskrifter som kan finnas i lag eller förordning samt bestämmelser i

nämndens reglemente. Nämnden ska säkerställa att den interna kontrollen är tillräcklig och att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredsställande sätt.

Vuxenutbildnings- och arbetsmarknadsnämnden (Vuxam)

Uppdrag

Nämnden ansvarar för kommunal vuxenutbildning, vuxenutbildning för personer med funktionsnedsättning, svenska för invandrare (SFI), samt uppdragsutbildning och annan kompletterande vuxenutbildning. Nämnden ansvarar också för försörjningsstöd och för kommunens uppgifter i flyktingmottagandet och invandrarservice.

Vuxam utgör kommunens arbetsmarknadsorgan och ansvarar därmed för insatser inom kommunens arbetsmarknadsprogram och att vidta eller främja kommunala åtgärder för att förebygga arbetslöshet eller minska verkningarna av arbetslöshet.

Vuxam ansvarar för att inom sitt kompetensområde arbeta för en ekologisk, ekonomisk och social långsiktigt hållbar utveckling i Örebro, och nämnden har ett arbetsgivar- och arbetsmiljöansvar inom sitt verksamhetsområde. Verksamheten ska bedrivas i enlighet med de styrdokument, förutsättningar och den resursfördelning som Kommunfullmäktige och Kommunstyrelsen har beslutat, de föreskrifter som kan finnas i lag eller förordning samt bestämmelser i nämndens reglemente. Nämnden ska säkerställa att den interna kontrollen är tillräcklig och att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredsställande sätt.

Kommunstyrelsen

Uppdrag

Kommunstyrelsen har ansvar för hela kommunens utveckling och ekonomiska ställning. Styrelsen leder och samordnar planeringen och uppföljningen av kommunens ekonomi och verksamheter och har uppsikt över verksamheten, både i nämnder och över verksamhet som bedrivs i kommunens hel- eller delägda bolag eller kommunalförbund. Kommunstyrelsen bevakar att styrdokument efterlevs och att uppföljning och rapportering sker.

Kommunstyrelsen ansvarar för kommunens ekonomiska förvaltning, personalpolitik, personalstrategisk utveckling och arbetsgivarfrågor samt näringslivsfrågor, drift och IT-nära förvaltning av IT-system, arbetsmarknadspolitiska frågor, internationella frågor, demokrati-frågor, regionala frågor och marknadsföring av kommunen. Styrelsen arbetar vidare med säkerhets- och säkerhetsskyddsfrågor, uppföljning och samordning av det socialt förebyggande arbetet, service till medborgarna, lokalförsörjning, utveckling av informationsteknologi och informationsförsörjningen, utformning av förvaltningsorganisationen. Styrelsen utgör också krisledningsnämnd och arkivmyndighet.

Kommunstyrelsen har ett arbetsgivar- och arbetsmiljöansvar inom sitt verksamhetsområde och anställer kommundirektör, programdirektörer och förvaltningschefer. Verksamheten ska bedrivas i enlighet med de styrdokument, förutsättningar och den resursfördelning som Kommunfullmäktige och Kommunstyrelsen har beslutat, de föreskrifter som kan finnas i lag eller förordning samt bestämmelser i nämndens reglemente. Nämnden ska säkerställa att den interna kontrollen är tillräcklig och att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredsställande sätt.

Landsbygdsnämnden

Uppdrag

Landsbygdsnämnden ansvarar för att på en strategisk nivå stimulera utvecklingen på landsbygden och är ett referensorgan i de frågor som rör landsbygden i Örebro kommun.

Nämnden ska besluta om och fördela medel för landsbygdsutveckling, verka för kunskapsspridning om landsbygdsfrågor, etablera god kontakt med nätverk, föreningar och företag verksamma inom kommunens landsbygd, stärka näringslivsutvecklingen utanför stads kärnan, stödja och stimulera lokala initiativ och lokala utvecklingsåtgärder samt uppmärksamt följa villkor för bosättning och företagande på landsbygden.

Landsbygdsnämnden ansvarar för att inom sitt kompetensområde arbeta för en ekologisk, ekonomisk och social långsiktigt hållbar utveckling i Örebro, och nämnden ska inom sitt verksamhetsområde aktivt arbeta med medborgardialog och stimulera till bildande av lokala utvecklingsgrupper. Verksamheten ska bedrivas i enlighet med de styrdokument, förutsättningar och den resursfördelning som Kommunfullmäktige och Kommunstyrelsen har beslutat, de föreskrifter som kan finnas i lag eller förordning samt bestämmelser i nämndens reglemente. Nämnden ska säkerställa att den interna kontrollen är tillräcklig och att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredsställande sätt.

Stadsrevisionen

Uppdrag

Stadsrevisionens uppgift är att årligen självständigt granska all verksamhet som bedrivs inom Kommunstyrelsens och nämndernas verksamhetsområden. Lekmannarevisorer granskar att de kommunala bolagen följer ägardirektiven och har god intern kontroll. Lekmannarevisorerna är valda ur gruppen av revisorer i Stadsrevisionen.

Valnämnden

Uppdrag

Valnämnden ansvarar för den lokala organisationen vid genomförande av allmänna val, folkomröstningar och val till EU-parlamentet. I nämndens ansvarsområde ligger även att fastställa lämpliga vallokaler, förordna röstmottagare, följa den lokala valdistriktsindelningen och initiera de ändringar som behövs.

Budgetdirektiv för de kommunägda bolagen

De kommunägda aktiebolagen är kommunens verktyg för en kvalitativ och effektiv verksamhet inom en rad olika verksamhetsområden. Bolagen ska bidra till en positiv och hållbar utveckling av kommunen för att stärka Örebro attraktivitet.

Bolagen är en del av kommunkoncernen och ska i sin dagliga verksamhet agera utifrån kommunens vision, strategier och mål. Formerna för roller och samspel mellan kommunen och bolagen regleras via kommunens bolagspolicy. Bolagens ändamål och uppdrag regleras av bolagsordningen. Bolagen ska sträva efter att genom sin verksamhet uppnå både affärsnytta och samhällsnytta.

Bolagen ska inom ramarna för sina respektive verksamhetsområden och de generella direktiven i ÖSB undersöka om bolaget kan vidta åtgärder som bidrar till arbetet med att effektivisera och stärka kommunkoncernens ekonomi.

Örebro Rådhus AB

Ändamål

Bolaget har till ändamål att äga och förvalta aktier i Örebro kommuns hel- och delägda aktiebolag, svara för ekonomisk uppföljning av dotterbolagen och förmedla information om dotterbolagens verksamhet till kommunstyrelsen.

Verksamhet

Örebro Rådhus AB är moderbolag i kommunens bolagskoncern. Bolaget har i uppdrag att utöva samordning och uppföljning av kommunens aktiebolag inom ramen för de budgetdirektiv som fastställs av Kommunfullmäktige.

Örebro Rådhus ska aktivt arbeta för att skapa en effektiv bolagsstruktur för kommunens aktiebolag genom att pröva och föreslå förvärv, ändrat ägande och försäljningar av bolag.

Örebro Rådhus ska bidra till att arbetet kring hållbar utveckling (socialt, ekonomiskt och miljömässigt) samordnas inom bolagskoncernen.

Ekonomi

Örebro Rådhus AB ska, om kommunen önskar, lämna en utdelning på 50 miljoner kronor för år 2020 varav 33 miljoner kronor är en del av ÖrebroBostäders utdelning som ska ske inom ramen för Lagen om allmännyttiga kommunala bostadsaktiebolag undantagsregel 5 § 1 p. Utdelningen från Örebro Rådhus AB kan även helt eller delvis bytas ut mot ränta på villkorade lån. Denna utdelning förutsätter att moderbolaget i sin tur får aktieutdelning och/eller koncernbidrag på minst 66 miljoner kronor från dotterbolagen för att – utöver utdelningen till kommunen – finansiera moderbolagets egna kostnader för låneräntor och administration.

Utöver ovanstående utdelning kan även större reavinster som uppstår i bolagen vid försäljning av fastigheter/bolag etc. överföras till Örebro Rådhus AB och/eller till kommunen via utdelning eller koncernbidrag. Målsättningen för 2020 är att delar av resultatet ska behållas inom Örebro Rådhus AB och omfördelas till de bolag som är i behov av kapital av olika anledningar.

ÖrebroBostäder AB

Ändamål

ÖrebroBostäder ska förvalta och utveckla sina befintliga bostadslägenheter inom ramen för lagen om allmännyttiga kommunala bostadsaktiebolag. Bolaget ska fungera som kommunens bostadspolitiska

verktyg, aktivt bidra till en god kommunal bostadsförsörjning och vara en garant för en social bostadspolitik i Örebro kommun.

Verksamhet

ÖrebroBostäder ska skapa trivsamma, trygga och attraktiva bostadsområden genom aktiva åtgärder och samarbete med kommunen, föreningsliv och andra organisationer. I sina stora bostadsområden ska bolaget ta ett extra ansvar för att skapa en bra uppväxtmiljö för barn och unga genom att anordna eller medverka i olika typer av ferieverksamheter.

ÖrebroBostäder ska under 2020 fortsätta arbetet med att skaffa sig en beredskap för att kunna bygga nya bostads- och studentlägenheter i enlighet med kommunens intentioner och önskemål för att möta det behov av nya bostäder som befolkningstillväxten i Örebro skapar.

ÖrebroBostäder ska fortsätta sitt uppdrag att skapa arbetstillfällen i sina stora bostadsområden. Detta uppdrag gäller särskilt i de västra stadsdelarna där bolaget ska samverka med sitt dotterbolag Västerporten Fastigheter.

Vid upphandlingar ska bolaget alltid, då så är möjligt, ställa krav som möjliggör till exempel anställningar, praktik och utbildningsinsatser av personer som står utanför arbetsmarknaden i Örebro. ÖrebroBostäder ska när så är lämpligt öka samverkan med kommunen och kommunens övriga bolag genom medverkan i gemensamma upphandlingar.

ÖrebroBostäder ska fortsätta att vidta åtgärder för att skapa långsiktigt hållbara fastigheter ur energi- och miljösynpunkt och medverka till att målen i kommunens Miljöprogram med underliggande styrdokument uppfylls. Bolaget är idag självförsörjande till 54 % vad gäller förnyelsebar el och arbetet ska under 2020 fortsätta att säkerställa att så stor del som möjligt av bolagets elförbrukning sker via förnyelsebara energislag i den mån det sker inom ramen för ekonomisk hållbarhet.

ÖrebroBostäder ska tillsammans med Örebro kommun och externa intressenter fortsätta arbetet med att utveckla Brickebacken samt förbereda byggnation av det framtida ersättningsbadet i Brickebackens närområde.

ÖrebroBostäder ska sondera och utveckla möjligheten för nya konceptboenden för unga och unga äldre.

ÖrebroBostäder ska tillsammans med Örebro kommun fortsätta arbetet med att i delar av nyproduktionen på ett affärsmässigt sätt anpassa hyran till det låga ränteläget för att ge fler möjlighet att efterfråga nyproducerade lägenheter och minska bostadssegregationen.

ÖrebroBostäder ska göra en översyn av hur lägenheter inom befintligt bestånd kan ställas om till trygghetsbostäder för äldre.

ÖrebroBostäder ska kartlägga möjligheterna att bidra till ökad andel solenergi, såväl i produktion som förbrukning.

Ekonomi

ÖrebroBostäder har för sin egen verksamhet i grunden ett resultatkrav på 3,75 % av bolagets eget kapital. Detta motsvarar cirka 87 miljoner kronor år 2020. Bolaget ska nå detta resultat och samtidigt se till att genomföra fastighetsunderhåll som säkerställer god standard och långsiktigt goda marknadsvärden på fastigheterna.

Se över modeller för att upprätthålla investeringstakten med en ambition att hålla nere låneskulden.

Aktieutdelning till Örebro Rådhus AB ska motsvara aktuell statslåneränta plus en procentenhet på direkt tillskjutet aktiekapital på 61 miljoner kronor. Preliminärt innebär detta med nuvarande ränteläge en aktieutdelning på knappt 1,0 miljoner kronor. Utöver denna utdelning ska ÖrebroBostäder även dela ut 33

miljoner kronor till Örebro kommun, via Örebro Rådhus AB, för att finansiera åtgärder inom ramen för kommunens bostadsförsörjningsansvar som främjar integration och social sammanhållning i bolagets stora bostadsområden eller som tillgodoser bostadsbehov för personer där kommunen har ett särskilt ansvar.

ÖrebroBostäder ska fastställa avkastningskrav på sina dotterbolag som normalt motsvarar 5 % på bolagens egna kapital.

ÖBO Omsorgsfastigheter

Ändamål

Bolaget har till ändamål att äga, förvalta och uppföra fastigheter för att tillgodose Örebro kommuns behov av omsorgsboenden för äldre och gruppboenden för personer med funktionsnedsättning. Bolaget ska främja tillgången på goda bostäder för äldre och personer med funktionsnedsättning inom ramen för kommunens bostadspolitiska intentioner.

Verksamhet och ekonomi

Bolaget ska under året genomföra normalt fastighetsunderhåll på en nivå som säkerställer god standard och långsiktigt goda marknadsvärden på fastigheterna.

Resultatkravet på ÖBO Omsorgsfastigheter ska fastställas av ÖrebroBostäder AB.

Bolaget ska medverka till att målen i kommunens Miljöprogram och underliggande styrdokument uppfylls.

Västerporten Fastigheter AB

Ändamål

Bolaget har till ändamål att äga, förvalta, utveckla och överlåta fastigheter för att tillgodose behovet av affärs- och verksamhetslokaler i Örebro västra stadsdelar för kommunen, näringslivet och nyföretagare. Bolaget ska i samverkan med Örebro kommun och andra aktörer bidra till att fler arbetstillfällen skapas i de västra stadsdelarna samt att människorna som bor där blir aktiva i utvecklingen av sina närområden.

Verksamhet

Västerporten Fastigheters verksamhet ska i första hand inriktas på de västra stadsdelarna för att möjliggöra ett småskaligt arbetssätt nära medborgarna.

Västerporten Fastigheter ska genom förvaltning och utveckling av affärs- och verksamhetslokaler komplettera och stärka de åtgärder som Örebro kommun och ÖrebroBostäder genomför i Vivallaområdet inom ramen för kommunens övergripande program för stadsdelsutveckling.

Västerporten Fastigheter ska aktivt verka för att stärka attraktivitet och miljöer i de västra stadsdelarna och bidra till en ökad social sammanhållning i områdena. Västerporten Fastigheter ska aktivt medverka i de särskilda sysselsättningsprojekt som kommunen genomför för människor som är långtidsarbetslösa. Bolagets medverkan i dessa projekt ska ske genom utveckling av lokaler för nyföretagare, tillhandahållande av praktikplatser samt genomförande av sociala upphandlingar.

Västerporten Fastigheter ska sträva efter att under 2020 skapa nya affärslokaler, nya lokaler för nyföretagare och nya mötesplatser i området Vivalla-Boglundsängen bland annat genom ombyggnader av Vivalla Centrum och Vivallaskolan. Dessutom ska bolaget slutföra förvärvet och påbörja utvecklingen av Vivalla IP. Inför år 2020 ska bolaget pröva möjligheten att uppföra nya kontors- och verksamhetslokaler i

Vivalla och de västra stadsdelarna samt verka för nya industrilokaler i Vivalla Företagsby för externa hyresgäster och kommunala förvaltningar.

Bolaget ska medverka till att målen i kommunens Miljöprogram och underliggande styrdokument uppfylls.

Ekonomi

Västerporten Fastigheter ska sträva efter ett ekonomiskt resultat som ger utrymme för att långsiktigt bibehålla och värdesäkra sitt aktiekapital. Detta relativt låga resultatkrav om 5 % innebär att bolaget inte ska lämna någon årlig aktieutdelning till moderbolaget.

Västerporten Fastigheters verksamhet ska baseras både på affärsmässighet och samhällsnytta. Bolaget ska i ökad grad prioritera de investeringsobjekt och uthyrningar som ger god samhällsnytta, även om vissa av dessa objekt inte blir ekonomiskt lönsamma på kort sikt. De förluster som kan komma att uppstå på enskilda objekt ska bolaget varje år kunna finansiera inom ramen för de vinster som redovisas för övriga fastighetsobjekt.

ÖBO Husaren AB

Ändamål

Bolaget har till ändamål att äga och förvalta sådana fastigheter som huvudsakligen nyttjas av ÖrebroBostäder AB.

Verksamhet och Ekonomi

ÖBO Husaren ska fortsätta att förvalta och utveckla ÖrebroBostäders egna verksamhetslokaler. ÖrebroBostäder har ett avkastningskrav på ÖBO Husaren på 5 % på bolagets egna kapital.

Örebroporten Fastigheter AB

Ändamål

Bolaget har till ändamål att inom ramen för en allmänt inriktad och kompetensenlig kommunal näringspolitik komplettera marknadens utbud av lokaler för näringsverksamhet genom att förvärva, äga, förvalta, utveckla, överlåta eller upplåta fastigheter samt att genom information och marknadsföring lämna näringslivet en god service i frågor om mark- och lokalutnyttjande i kommunen. Vidare ska bolaget på uppdrag av kommunen förvärva, äga, förvalta, utveckla och upplåta fastigheter för kommunens egen verksamhet.

Verksamhet

Örebroporten ska förvalta och utveckla näringsfastigheter i samarbete med näringslivet i Örebro som komplement när marknaden inte kan tillgodose lokalbehoven. Örebroporten ska förvalta och utveckla idrotts-, kultur-, kongress-, utbildnings- och kontorsfastigheter på uppdrag av Örebro kommun. Bolaget ska fungera som kommunens verktyg för utveckling och omställning av kommunala fastigheter.

Örebroporten ska fortsätta att vidta åtgärder för att skapa långsiktigt hållbara fastigheter ur energi och miljösynpunkt och medverka till att målen i kommunens Miljöprogram med underliggande styrdokument uppfylls. Örebroporten ska kartlägga möjligheterna att bidra till ökad andel solenergi, såväl i produktion som förbrukning.

Örebroporten Fastigheter AB ska under år 2020:

- Utreda utveckling av området kring Kvinnerstagymnasiet.
- Rusta upp Stadsbyggnadshus 1 för kommunens lokalbehov.
- Bidra i arbetet med att utreda Svampens framtida användning.
- Förbereda avveckling av Svampenterminalen och utreda möjlig utveckling av området.
- Fortsätta genomförandet av Kulturkvarteret.

Fortsätta arbetet med att utveckla Conventum på ett sätt som säkerställer att anläggningen fortsatt är konkurrenskraftig.
Medverka till att utveckla Airport City.
Genomföra förstudie och projektering för Tekniska förvaltningens framtida lokalbehov.
Medverka till byggnation av lokaler för utveckling av Gustavsvik Resorts.

Vid upphandlingar av byggnadsentreprenader ska bolaget sträva efter att ställa krav som möjliggör till exempel anställningar, praktik och utbildningsinsatser av personer som står utanför arbetsmarknaden i Örebro. Örebroporten ska när så är lämpligt öka samverkan med kommunen och kommunens övriga fastighetsbolag genom medverkan i gemensamma upphandlingar.

Ekonomi

Örebroporten har för sin egen verksamhet ett resultatkrav på minst 3 % av bolagets eget kapital. Detta motsvarar 27 miljoner kronor år 2020. Inom denna resultatnivå ska bolaget under året genomföra fastighetsunderhåll som säkerställer god standard och långsiktigt goda marknadsvärden på fastigheterna.

Örebroporten ska i sin tur fastställa avkastningskrav på sina dotterbolag som normalt motsvarar minst 5 % på bolagens egna kapital.

Utdelningen till Örebro Rådhus AB från Örebroporten ska uppgå totalt till 22 miljoner kronor inklusive eventuella utdelningar från dotterbolagen. Överföringen kan ske i form av aktieutdelning och/eller koncernbidrag.

Örebroporten Förvaltning AB

Ändamål

Bolaget har till ändamål att i fastighetsbolag på uppdrag av Örebroporten Fastigheter AB förvärva, sälja, äga och förvalta aktier och andelar.

Verksamhet

Förvaltning av aktier i helägda och delägda bolag.

Mariebergs utveckling AB

Ändamål

Bolaget har till ändamål att utveckla området för södra Marieberg i Örebro, främst genom ägande, förvaltning, utveckling och eventuell försäljning av hela eller delar av fastigheten Örebro Rävgräva 1:52, vilken bedöms vara en nyckelfastighet för fortsatt gynnsam utveckling av området både vad gäller geografisk placering, attraktion och kommunikationer.

Verksamhet

Mariebergs utveckling AB ska under 2020 fortsätta att tillsammans med övriga ägare ge förslag på och upprätta nya verksamheter som utvecklar Mariebergsområdet till gagn både för kommuninnevånarna och attraherar nya besökare till Örebro.

Gustavsviks Utvecklingsbolag AB

Ändamål

Aktiebolaget har till föremål för sin verksamhet att utveckla och projektera mark, fastigheter och byggnation, bistå vid försäljning av fastigheter och idka därmed förenlig verksamhet.

Verksamhet

Gustavsviks Utvecklingsbolag ska under 2020 fortsätta förvärva mark enligt option för exploatering av kontor, bostäder, verksamheter och parkering i Gustavsvikområdet.

Gustavsvik Resorts AB

Ändamål

Bolaget har till ändamål att driva och utveckla fritids- och turistanläggningar med hög attraktionskraft, erbjuda tjänster för alla målgrupper bland både örebroare och turister, bedriva verksamheten inom ramen för en långsiktigt hållbar utveckling utifrån både ekologisk, ekonomisk och social dimension.

Verksamhet

Gustavsvik Resorts ska fortsätta sitt uppdrag att driva och utvecklas mot att bli Skandinaviens mest attraktiva aktivitetspark med målet en miljon besökare 2020.

Gustavsvik Resorts ska under 2020 fortsätta att verkställa investeringar i enlighet med bolagets fastställda masterplan.

Gustavsvik Resorts ska säkerställa att verksamheten bedrivs inom ramen för en långsiktigt hållbar utveckling utifrån både ekologisk, ekonomisk och social dimension.

Gustavsvik Resorts ska fortsätta arbetet med att attrahera nya gäster och skapa hög kundnöjdhet hos såväl nya som gamla gäster.

Ekonomi

Utdelning skall ske med försiktighet och vara rimlig över tiden och max uppgå till 25 % av årets vinst.

Rörströmsälven Fastighets AB

Ändamål

Bolaget har till ändamål att uppföra, äga och förvalta lokaler och bostäder i de västra stadsdelarna.

Verksamhet

Rörströmsälven Fastighets AB ska under 2020 planera och påbörja byggnation av verksamhetsfastigheter eller bostäder.

Törsjö Logistik AB

Ändamål

Bolaget har till ändamål att genom detaljplanläggning och andra åtgärder utveckla fastigheten Örebro Törsjö 13:2 och eventuellt intilliggande fast egendom så att fastigheterna i huvudsak kan användas för logistiklokaler, med inriktning särskilt på sådan logistik som kräver tillgång till järnvägsspår.

Verksamhet

Törsjö Logistik ska fortsätta arbetet med att utveckla verksamhetsområdet för järnvägsnära logistik.

Futurum Fastigheter i Örebro AB

Ändamål

Bolaget har till ändamål att förvärva, äga, upplåta, utveckla och överlåta fastigheter för att i första hand tillgodose Örebro kommuns behov av lokaler och anläggningar för verksamheter inom barn och utbildning, social verksamhet samt motion och rekreation.

Verksamhet

Futurum Fastigheter i Örebro AB (Futurum) ska i samverkan med kommunen, föreningar och andra organisationer sträva efter att skapa en god uppväxtmiljö för barn och unga. Som ett led i detta ska Futurum under 2020 bland annat genomföra och färdigställa ny- och/eller ombyggnationer av kommunen beslutade projekt.

Under 2020 ska Futurum i samarbete med Örebro kommun förnya den reinvesteringsplan som är framtagen som säkerställer att alla skolor och förskolor senast 2023 har en god standard och vistelsemiljö för barn och vuxna.

Futurum ska under 2020 fortsätta sitt samarbete med andra aktörer i syfte att hitta jobb åt de människor som står utanför arbetsmarknaden. Detta arbete ska dels inriktas på att hitta jobb i samband med upphandlingar som genomförs samt att se om Futurum kan rekrytera kompetens till den egna förvaltningen. Vid upphandlingar av byggnadsentreprenader ska bolaget sträva efter att ställa krav som möjliggör till exempel anställningar, praktik och utbildningsinsatser av personer som står utanför arbetsmarknaden i Örebro.

Futurum ska fortsätta att vidta åtgärder för att skapa långsiktigt hållbara fastigheter ur energi- och miljösynpunkt och att medverka till att målen i kommunens miljöprogram med underliggande styrdokument uppfylls. Futurum ska kartlägga möjligheterna att bidra till ökad andel solenergi, såväl i produktion som förbrukning.

Futurum ska när så är lämpligt öka samverkan med kommunen och kommunens övriga bolag genom medverkan i gemensamma upphandlingar.

Ekonomi

Futurum har ett resultatkrav på verksamhet motsvarande 5 % av bolagets eget kapital exklusive extraordinära intäkter och kostnader. Bolagets soliditet får inte understiga 10 %. Utdelning till Örebro Rådhus AB från Futurum ska under 2020 uppgå till 5 miljoner. Futurum ska inom angiven resultatnivå finansiera löpande fastighetsunderhåll och reinvesteringar för att säkerställa god standard och långsiktigt goda marknadsvärden på fastigheterna.

Örebrokompaniet AB

Ändamål

Bolaget har till ändamål att bedriva marknadsföring av Örebro, främja privat- och affärsturism i Örebro, bedriva turismverksamhet samt skriva avtal om marknadsföringsstöd med Örebros elitidrottslag.

Verksamhet och ekonomi

Örebrokompaniet ska varumärkesbygga och lyfta fram Örebros attraktionsvärden gentemot inflyttning, turism och besökare. Arbetet ska ske i samverkan med näringslivet och andra aktörer som Örebro universitet och Region Örebro län.

Örebrokompaniet ska fortsätta med att utveckla befintliga och värva nya evenemang. Bolaget ska även själva eller tillsammans med annan arrangör arrangera evenemang som förstärker stadens varumärke. Bolaget har också ett uppdrag att som komplement genomföra evenemang som är kostnadsfria och tillgängliga för alla örebroare. I en tid med kärvare ekonomiskt läge är det kanske extra viktigt att Örebrokompaniet fortsätter att sätta Örebro på kartan och utvecklar sitt arbete. För att klara detta behöver finansieringen för bland annat evenemang och marknadsföring delas med fler. För att det ska vara möjligt behöver det ske ett gemensamt utvecklingsarbete ihop med andra offentliga aktörer, föreningsliv och det privata näringslivet.

Örebrokompaniet ska under 2020 utreda möjligheten till lämplig lokal för framtida utställningar i Örebro.

Med den genomförda arenautredningen som grund ska bolaget under 2020 ta fram förslag på förändring av kostnad och fördelning av kommunens marknadsföringsstöd till elitidrotten.

Under 2020 ska Örebrokompaniet utveckla arbetet med det samlade platsvarumärket Örebro. Arbetet ska ske i samverkan med näringslivet och andra aktörer som Örebro universitet och Region Örebro län.

Örebrokompaniet ska under 2020 vidareutveckla samarbeten med externa finansiärer.

Örebrokompaniet ska utreda Örebrogalans utformning inför 2021 och framåt.

Örebrokompaniet äger frågan om hur de tilldelade medlen fördelas mellan de olika uppdragen som bolaget har. Örebrokompaniet ska minst redovisa ett nollresultat 2020.

Örebro Parkering AB

Ändamål

Bolagets syfte är att tillhandahålla och utveckla attraktiva och ändamålsenliga parkeringsanläggningar inom kvartersmark och en väl fungerande parkeringsövervakning i sådana anläggningar för att skapa tillgänglighet och trafiksäkerhet i Örebros innerstad och för att främja bostadsbyggandet och möjligheten till pendling i kommunen.

Verksamhet

I samråd med Tekniska förvaltningen och Stadsbyggnadskontoret, baserat på kommunens parkeringsriktlinjer – utreda förutsättningarna för att uppföra eller hyra parkeringsanläggningar på kvartersmark för personbilar i strategiska lägen och därefter underställa förslag till Kommunfullmäktige för beslut om finansiering i form av låneram och eventuell ytterligare kapitalisering av bolaget.

I egen regi eller genom anlitat utförare, bedriva avgiftsbelagd personbilsparkering och ansvara för parkeringsövervakning på kvartersmark i parkeringsanläggningar som ägs eller hyrs av bolaget.

Ekonomi

Örebro Parkering AB ska successivt nå en långsiktigt hållbar lönsamhetsnivå och soliditet som är tillräcklig för att säkra bolagets förnyelse och tillväxt. Bolagets direktavkastning utifrån bokfört värde ska långsiktigt uppgå till 5 %. Med direktavkastning avses driftsnetto delat med bokförda värden.

Bolaget ska upprätta en långsiktig ekonomisk plan som bygger på efterfrågan och ägarens avkastningskrav, vilket kan ligga till grund för beslut om framtida investeringar.

Länsmusiken i Örebro AB

Ändamål

Bolaget har till ändamål att erbjuda invånare i Örebro kommun och Örebro län professionell konsertverksamhet av hög konstnärlig kvalitet samt vara en resurs för övrig musikverksamhet inom kommunen och länet. Musikverksamheten skall till övervägande del produceras av en egen fast ensemble.

Verksamhet

Det ombyggda Konserthuset erbjuder stora möjligheter till breddad verksamhet. Länsmusiken ska ta till vara den möjligheten och utveckla samverkan med Örebros övriga kulturella verksamheter samt med andra producenter och arrangörer av professionell musikverksamhet.

Länsmusiken ska genom nationella och internationella turnéer med Svenska Kammarorkestern bidra till att marknadsföra Örebro kommun och Örebro län och därmed öka kommunens och regionens attraktionskraft. Bolaget ska medverka till att målen i kommunens Miljöprogram och underliggande styrdokument uppfylls.

Ekonomi

Länsmusiken har ökade hyreskostnader för det ny- och ombyggda Konserthuset. Moderbolaget har därför inte något krav på avkastning eller utdelning från Länsmusiken under 2020 utan bolaget ska säkerställa ett nollresultat för året.

KumBro Utveckling AB

Ändamål

Bolaget har till ändamål för sin verksamhet att äga, förvärva och utveckla gemensamma bolag för Örebro och Kumla kommuner inom området energi och teknisk försörjning samt att utveckla nya samarbetsformer och projekt mellan de två kommunerna inom energi och teknisk försörjning.

Verksamhet

KumBro Utveckling ska fungera som en katalysator och skapa möjligheter för nya samarbetsprojekt mellan ägarkommunerna samt sträva efter ett tätt och öppet samarbete med näringslivet, regionen och övriga kommuner i länet.

KumBro Utveckling ska genom verksamheten i sina dotterbolag minska negativ miljöpåverkan och skapa fler arbetstillfällen samt därmed stärka ägarkommunernas möjligheter att bli attraktiva och hållbara kommuner. KumBro Utveckling ska medverka till att fler laddstationer för elbilar byggs i ägarkommunerna.

KumBro Utveckling ska tillsammans med sina dotterbolag medverka till att målen i ägarnas miljöprogram uppfylls.

Ekonomi

KumBro Utveckling AB har ett krav på minst ett nollresultat för 2020. Moderbolaget ska i sin tur fastställa avkastningskrav på sina dotterbolag som normalt motsvarar minst 5 % på bolagens eget kapital, dock 2 % för KumBro Vind AB. Bolagets styrelse bedömer möjligheten till vinstutdelning vid bokslutet. Disponibla vinstmedel ska fördelas mellan ägarkommunerna i förhållande till sitt aktieinnehav.

KumBro Stadsnät AB

Ändamål

Bolaget har till ändamål för sin verksamhet att skapa ett öppet och operatörsberoende bredbandsnät i Örebro och Kumla kommuner för anslutning av kommunernas förvaltningar som även ger möjlighet för anslutning av alla företag, hushåll och andra organisationer i Örebro och Kumla kommuner.

Verksamhet

KumBro Stadsnät ska under 2020 fortsätta att genomföra utbyggnad av bredbandsnätet i tätorter och på landsbygden i både Örebro och Kumla kommuner. Bolaget ska även bidra med kunskap vid ägarkommunernas strategiska vägval vad gäller utbyggnad av fiberinfrastrukturen för att möjliggöra måluppfyllelse av den digitala agendan.

KumBro Stadsnät AB ska ha rollen att samordna bredbandsutbyggnaden på landsbygden samt vara ägarnas representant och föra ägarnas talan i samtal, samverkan och utbyggnad tillsammans med marknadens aktörer på landsbygden.

KumBro Stadsnät ska sträva efter att öka samverkan med andra bredbandsaktörer. Under 2020 ska bolaget arbeta med att öka användningen av bredbandsnätet med hjälp av flera kvalitativa tjänster och teknikslag.

KumBro Stadsnät ska fortsätta bidra till och stödja utvecklingen av WiFi-anläggningar i ägarkommunerna.

KumBro Stadsnät ska utreda förutsättningarna för etablering av en ny mötesplats för det nationella och lokala kommunikationsbehovet.

KumBro Vind AB

Ändamål

Bolaget har till ändamål för sin verksamhet att planera, projektera och äga vindkraftverk, upphandla och producera vindkraft för energiförsörjning i Sverige, främst i Örebro län, i första hand inom Örebro och Kumla kommuner, att sälja elkraft (egenproducerad eller inköpt på börs) samt svara för administration och kompetens kring vindkraft i det egna bolaget och dess ägare.

Verksamhet

KumBro Vind ska under 2020 fortsätta arbetet med att optimera och anpassa produktionskapaciteten efter kundernas nuvarande och framtida energibehov. Under 2020 ska produktionen uppgå till 96 GWh.

Biogasbolaget i Mellansverige AB

Ändamål

Bolaget ska äga och driva en anläggning för framställning av biogas, äga fast egendom samt idka därmed förenlig verksamhet.

Verksamhet

Biogasbolaget ägs till 40 % av Örebro kommun genom KumBro utveckling AB, övriga delägare är Karlskoga kommun genom Karlskoga Energi & Miljö AB och Kumla kommun genom KumBro Utveckling AB. Budgetdirektiven här avser Örebro kommuns intention med att äga bolaget och är inte, för ägarkretsen, gemensamma direktiv.

Biogasbolaget i Mellansveriges skall ha en leveransförmåga på minst 40 GWh under 2020. I bolaget pågår ett omfattande arbete för att öka produktionskapaciteten.

Biogasbolaget i Mellansverige ska i samverkan med andra aktörer främst positionera biogasen som fordonsbränsle för kollektivtrafik.

Vätternvatten AB

Ändamål

Bolaget har till ändamål att, inom ramen för den kommunala likställighetsprincipen, på ett långsiktigt, socialt, ekonomiskt och ekologiskt hållbart sätt ansvara för och främja en god vattenförsörjning till Hallsberg kommun, Kumla kommun, Laxå kommun, Lekeberg kommun och Örebro kommun med syfte att skapa största möjliga samhällsnytta.

Verksamhet

Bolaget har till uppgift att projektera, uppföra, driva och underhålla vattenförsörjningsanläggningar samt att producera och distribuera vatten, äga och förvalta fast och lös egendom samt därmed sammanhängande verksamhet.

Ekonomi

Bolagets driftskostnader faktureras ägarkommunerna i sin helhet varför bolaget ska generera ett nollresultat.

Örebro Läns Flygplats AB

Ändamål

Bolaget har till ändamål att ta tillvara och utveckla kommunikationer med reguljärflyg, fraktflyg och charterflyg till och från regionen och att därigenom bidra till regionens utveckling och tillväxt. Bolaget ska

verka för att flygplatsen ingår i ett med övriga trafikslag integrerat logistik- och transportcentrum i regionen.

Verksamhet

Örebro Läns Flygplats AB har i uppdrag att driva och utveckla Örebro Airport med reguljärflyg, fraktflyg och charterflyg till och från regionen. Bolaget ska genom sin verksamhet bidra till regionens utveckling och tillväxt. Bolaget ägs av Örebro kommun med 44,95%, Region Örebro län med 44,95 %, Karlskoga kommun med 5,05 % och Kumla kommun med 5,05 %.

Bolaget ska verka för en utveckling av flygtrafiken som är långsiktigt hållbar ur ekonomisk, social och miljömässig synpunkt.

Miljöarbetet är strategiskt viktigt för flygplatsen och genom samverkan med ägare och partners ska verksamheten 2020 fortsätta arbetet med att stärka sin miljöprofil.

Ekonomi

Örebro Läns Flygplats AB har en målsättning på minst nollresultat för 2020.

Alfred Nobel Science Park AB

Ändamål

Ändamålet för bolagets verksamhet är att främja en långsiktig utveckling av företag och innovationer i Örebroregionen tillsammans med och nära kopplat till universitet/högskolor, företagsutvecklande organisationer samt näringslivet samt därmed förenlig verksamhet. Bolagets verksamhet ska utgå ifrån de båda orterna Örebro och Karlskoga.

Verksamhet

Alfred Nobel Science Park (ANSP) ska tillsammans med övriga aktörer i innovationsstödsystemet, i nära koppling till forskning, näringsliv och offentlig sektor, främja en långsiktig utveckling av innovationer och företag i regionen.

ANSP ska bedriva en verksamhet som syftar till att stärka och utveckla de prioriterade inriktningarna och applikationsområdena i Innovationsstrategin för Smart Specialisering samt inom området Hälsa/Life science. I förekommande fall ska ANSP även kunna driva egna projekt som stärker och utvecklar de prioriterade områdena.

Verksamheten ska verka för samproduktion mellan befintliga aktörer, universitet, näringsliv och offentlig sektor.

Verksamheten ska genom sin verksamhet aktivt bidra till måluppfyllelse i prioriterat område ”Innovationskraft och specialisering” i Örebro läns utvecklingsstrategi (RUS).

Bolaget ska verka för en utveckling som i ekonomiskt, socialt och miljömässigt avseende är långsiktigt hållbar.

ANSP ska i samverkan tillhandahålla en attraktiv miljö och oberoende arena för utvecklings- och innovationsprocesser. Den skall kännetecknas av god förmåga att hantera stort flöde av förfrågningar, ärenden och processer med hög grad av service och coachande förhållningssätt.

Verksamheten ska söka upp idéer i såväl regionens näringsliv som inom akademi, kommuner, region och andra offentliga organ/bolag.

Verksamheten ska säkerställa att dessa idéer och innovationer förädlas och slussas vidare i det regionala och nationella ekosystemet för innovation.

Verksamheten ska ha en tydlig och utåtriktad profil i syfte att stärka varumärket Alfred Nobel Science Park nationellt. Detta betyder att verksamheten ska marknadsföras genom olika externa kanaler som digitala forum, media, event och mötesplatser i syfte att attrahera människor, företag och kapital till regionen.

ANSP ska kunna hantera utvecklings- och innovationsprocesser inom en stor bredd av områden utifrån näringslivets och det offentliga specifika behov men skall särskilt verka inom de prioriterade inriktningarna och applikationsområdena som finns angivna i regionens innovationsstrategi för Smart specialisering:

- Autonoma digitaliserade intelligenta produktionssystem
- Livsmedel i skärningen mellan mat, måltid och miljö
- Hälsa /Life Science

Ekonomi

Alfred Nobel Science Parks mål under 2020 är att nå minst ett nollresultat. Moderbolaget har inte något krav på aktieutdelning från bolaget.